

ÅRSRAPPORT 2016

KOMMUNE
KREDIT

SIKKER
& STABIL

INDHOLDSFORTEGNELSE

LEDELSESBERETNING

Hovedtal og nøgletal	3
Kort fortalt	4
Beretning fra den adm. direktør	6
Dansk økonomi	8
Strategi	11
Udlån	16
Funding	19
Risici	24
Regnskabsberetning	26
Forventninger til 2017	29
Corporate governance	32

REGNSKAB

Totalindkomst	40
Finansiell stilling	40
Ændringer i egenkapital	41
Pengestrømme	41
Noteoversigt	42
Noter	43

PÅTEGNINGER

Ledelsespåtegning	68
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	69
Den af Økonomi- og Indenrigsministeriet valgte revisors erklæring	72

YDERLIGERE INFORMATION

Ordforklaring	74
---------------	----

CASES

Aabybro Skole	14
Interview med finanschefen	22
Kalundborg Vandforsyning A/S	30

KONTAKTPERSONER

Jens Lundager, adm. direktør
Johnny Munk, direktør
Morten Sjøtofte, økonomi- og risikochef

Spørgsmål vedr. obligationsudstedelser, kontakt: Eske Hansen, finanschef

Adresse:
KommuneKredit
Kultorvet 16
1175 København K

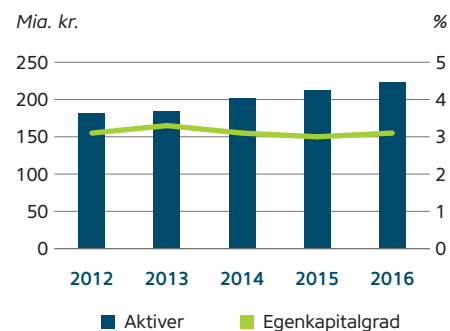
Telefon 33 11 15 12
kk@kommunekredit.dk
www.kommunekredit.dk
CVR nr. 22 12 86 12

Offentliggjort den 3. marts 2017

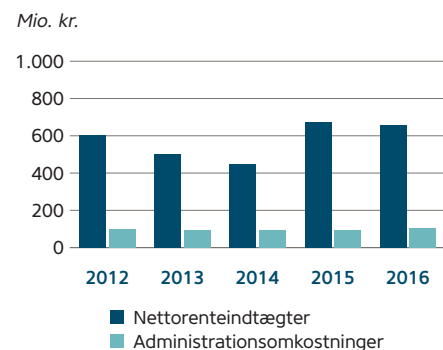
Forsidefoto: Kalundborg Vandforsyning A/S

HOVEDTAL FOR KOMMUNEKREDIT

AKTIVER OG EGENKAPITALGRAD 2012-2016

NETTORENTINDTÆGTER OG ADMINISTRATIONSOMKOSTNINGER 2012-2016

Beløb i mio.	2016 EUR	2016 DKK	2015 DKK	2014 DKK	2013 DKK	2012 DKK
ÅRETS HOVEDTAL						
Nettorenteindtægter	88	656	674	450	503	603
Administrationsomkostninger	14	106	96	95	96	100
Resultat før værdireguleringer af finansielle instrumenter	74	550	578	355	407	503
Værdiregulering af finansielle instrumenter	12	89	-451	-17	-75	191
Skat af årets resultat	19	141	23	84	53	178
Årets totalindkomst	67	497	103	249	279	516
Udlån og leasingudlån	22.677	168.589	157.693	152.085	142.711	136.296
Beholdning af værdipapirer	4.580	34.049	33.983	32.376	31.709	28.453
Aktiver	30.123	223.938	213.199	201.413	184.239	181.885
Udstedte værdipapirer	27.258	202.642	193.382	182.033	167.404	163.965
Egenkapital	921	6.844	6.347	6.244	5.995	5.716
ÅRETS AKTIVITET						
Udlån og Leasing, nettotilgang i nominel værdi (netto nyudlån)	1.210	8.998	7.273	6.835	9.627	6.662
Udlån og leasingudlån, bruttotilgang i nominel værdi	4.185	31.113	30.517	28.752	31.583	35.101
Udstedte værdipapirer, bruttotilgang i nominel værdi	11.563	85.963	102.462	66.190	91.299	81.025
KAPITALFORHOLD						
Samlet risikoeksponering (REA)	994	7.393	7.766	6.829	10.388	10.059
Egentlig kernekapital (CET1)	921	6.844	6.347	6.244	5.995	5.716
Kapitalgrundlag	851	6.324	6.195	6.153	5.995	5.714
Kapitalprocent	86	86	80	90	58	57
Egenkapitalgrad, pct.	3,1	3,1	3,0	3,1	3,3	3,1
UDVALGTE NØGLETAL						
Tab på udlån og leasingudlån	0	0	0	0	0	0
Omkostninger/aktiver, pct.	0,05%	0,05%	0,05%	0,05%	0,05%	0,05%
Nettorenteindtægter/aktiver, pct.	0,29%	0,29%	0,32%	0,22%	0,27%	0,33%
Udlånsberedskab, pct.	16%	16%	18%	17%	18%	18%
Antal fuldtidsmedarbejdere	66	66	62	62	58	59

Hovedtal og nøgletal er udarbejdet i overensstemmelse med Finansforeningens "Anbefalinger og Nøgletal 2015".

Valutakurs d. 31.12.2016, 100 EUR = 743,42. Opstillingen er ændret i forhold til tidligere år. Se Ordforklaring for definitioner på Samlet risikoeksponering og Kapitalgrundlag.

› KORT FORTALT

KOMMUNEKREDIT ER SIKKER OG STABIL

KommuneKredit har siden 1899 ydet lån til den kommunale og regionale sektor i Danmark. KommuneKredit er en sikker og stabil samarbejdspartner.

Sikkerheden er forankret i KommuneKredits foreningskonstruktion, hvor alle landets kommuner og regioner hæfter solidarisk for KommuneKredits forpligtelser.

Sikkerheden kommer også til udtryk ved KommuneKredits lave risikovillighed, stramme risikostyring og den høje soliditet.

Stabiliteten understreges af de mere end hundrede års konstante virke som bindeled mellem kundernes finansieringsbehov og investorerne.

KommuneKredit har den højeste rating hos både Standard & Poors og Moody's på linje med ratingen for den danske stat. KommuneKredit kan derfor finansiere sig til lave renter og videreudlåne til KommuneKredits kunder med en beskedne margin. Foreningen skal ikke give overskud.

KommuneKredit udøver en vigtig samfundsmæssig rolle ved at skabe økonomisk råderum for de danske lokalsamfund.

I 2016 var det samlede udlån på knap 169 mia. kr., og årets resultat før værdireguleringer og skat blev på 550 mio. kr.

Egenkapitalgraden svarede ultimo året til bestyrelsens målsætning på mindst 3 pct. KommuneKredit har en kapitalprocent på 86 og en stærk likviditetsmæssig stilling.

KommuneKredit er underlagt sin egen lov og er under tilsyn af Økonomi- og Indenrigsministeriet.

Foreningen beskæftiger 66 medarbejdere og har kontor i København.

HØJESTE INTERNATIONALE KREDITVURDERING

LANGFRISTET GÆLD:

**AAA/
Aaa**

KORTFRISTET GÆLD:

**P-1/
A-1+**

KommuneKredit er kreditvurderet af Moody's og Standard & Poors. Forventningen (outlook) er stabil

LCR:

HQLA

Level 1 assets

RISIKOVÆGT

0%

KommuneKredits udstedelser er højeste likviditetskategori, jf. den delegerede forordning vedr. LCR

ved investering i KommuneKredits udstedelser

KAPITALPROCENT

86%

EGENKAPITALGRAD

3%

SOLIDARISK HÆFTELSE FOR ALLE KOMMUNEKREDITS FORPLIGTELSE

KOMMUNE
KREDIT

SIKKER
& STABIL

SOLIDARISK HÆFTELSE

KommuneKredits medlemmer er de 98 kommuner og 5 regioner, som Danmark er delt op i, og Kommunekredit repræsenterer derved den samlede danske befolkning. Medlemmerne hæfter solidarisk for alle Kommunekredits forpligtelser. Det er medlemmernes musketered, hvor alle er forpligtet – én for alle, alle for én.

KOMMUNEKREDIT ER BINDELED

KommuneKredit er et sikkert og stabilt bindeled mellem udlån lokalt og funding globalt.

FUNDING AF UDLÅN

KommuneKredits udlån fundes ved udstedelse af værdipapirer på de danske og internationale kapitalmarkeder.

› BERETNING FRA DEN ADM. DIREKTØR

KOMMUNEKREDIT FASTHOLDT SIN STÆRKE POSITION I 2016

Resultatet for 2016 levede op til vores forventninger, og KommuneKredit kan endnu en gang rapportere om en stabil udvikling. Det er vigtigt, at KommuneKredit bliver ved med at styrke organisationens forandringsparathed og forretningens indretning, så vi kan agere uanset rammerne for vores virksomhed.

De finansielle markeder var præget af turbulens i 2016 med både Brexit og det amerikanske præsidentvalg, og der er også usikkerhed om det fremtidige rentescenarie. KommuneKredits forretningsmodel gør os til et sikkert bindeled mellem de danske kommuner og regioner og de internationale investorer – uafhængigt af markedssituationen.

Foreningen skal ikke give overskud, men har en målsætning om en passende egenkapitalgrad omkring 3 pct. Yderligere indtjening får KommuneKredits kunder direkte glæde af gennem lave renter, når de optager lån.

STIGENDE UDLÅN, TILFREDSSTILLENDT RESULTAT

KommuneKredit fastholdt i 2016 sin stærke markedsposition og dækker næsten hele det kommunale og regionale finansieringsbehov. Dagsværdien af vores samlede udlån voksede med 11 mia. kr. til i alt 169 mia. kr. Det er en stigning i forhold til de seneste års udlånsvækst.

Udlånet i 2016 dækker over mange forskelligartede projekter. F.eks. er der ydet finansiering til forbedring af kloak- og rensningsanlæg, kystsikring og diger, samt letbaneprojekt i Odense Kommune. Alle disse formål er gode eksempler på, at infrastrukturen i Danmark konstant udbygges og forbedres.

Indtjeningen på vores kunder holder vi på et stabilt lavt niveau, mens den øvrige indtjening har været pæn i 2016. Værdireguleringerne har været begrænsede, idet vi løbende tilpasser rentesatserne over for vores kunder, så der er stor overensstemmelse med vores fundingvilkår inklusiv derivater.

KommuneKredit kommer dermed ud af året med et tilfredsstillende resultat på 639 mio. kr. før skat og 498 mio. kr. efter skat.

»» *Det er vigtigt, at KommuneKredit bliver ved med at styrke organisationens forandringsparathed*

RAMMERNE FOR FORSYNINGSSEKTOREN KAN PÅVIRKE UDLÅNET

KommuneKredits långivning er reguleret af Økonomi- og Indenrigsministeriet gennem en lånebekendtgørelse, og KommuneKredit skal overholde EUs statsstøtteregler. Udlån kan ifølge Økonomi- og Indenrigsministeriet alene gives til kunder inden for den offentlige ikke-kommercielle, ikke-konkurrenceudsatte sektor.

Den tidligere regering lancerede i 2016 et forslag til forsyningsstrategi med det formål at effektivisere forsyningssektoren i Danmark og dermed opnå besparelser for husholdninger og virksomheder. Forslaget indeholder et princip om at konkurrenceudsætte dele af sektoren. KommuneKredit har i alt udlån til forsyningssektoren for 54 mia. kr., og konkurrenceudsættelse kan betyde, at lån optaget i KommuneKredit skal indfries.

Det er vigtigt, at vi i KommuneKredit koncentrerer os om at være kundeorienterede, forandringsparate og omkostningseffektive uanset størrelsen på vores udlån.

Vi vil i 2017 sætte yderligere fokus på professionalisering, bl.a. gennem styrkelse og videreudvikling af organisationen og fornyelse af vores IT-plattform. Det

er vigtigt, at vi uanset vores mere end 100 års erfaring ikke læner os tilbage, men hele tiden udfordrer status quo.

FLERE FUNDINGKILDER TILFØJES

KommuneKredits fundingvilkår var særdeles gode i det forløbne år med stor efterspørgsel efter vores udstedelser. Vi har en målsætning om at have veldiversificeret funding, og i 2016 blev vores brede udvalg af fundingkilder udvidet med et australsk obligationsudstedelsesprogram.

Som et nyt initiativ i 2017 arbejder vi på, at vores store andel af udlån, som finansierer grønne formål hos kunderne, skal danne grundlag for udstedelse af de første grønne obligationer. Der er stor investorinteresse for grønne investeringer, og samtidig er vi vores samfundsmæssige ansvar bevidst.

FOKUS PÅ RISIKOSTYRING

KommuneKredits høje rating betyder, at vores obligationer vurderes som en meget sikker investering. Den solidariske hæftelse er en stor del af forklaringen, men det stiller samtidig høje krav til indretningen af vores forretning.

Derfor har risikostyring også været et centralt tema for os i 2016, og det fortsætter i 2017. Sikker og stabil vil altid være et fokusområde for ledelsen i KommuneKredit, og her taler vi ikke kun risikostyring, men hele KommuneKredits virke.

Vi har i 2016 særligt arbejdet med at fastholde vores stærke likviditetssituation, så vi kan fortsætte med at finansiere den kommunale og regionale sektor uanset markedsforholdene.

KommuneKredits stabile udvikling forventes at fortsætte i 2017 med nettorenteindtægter og egenkapitalgrad i samme størrelsesorden som i 2016.

København, den 3. marts 2017

Jens Lundager

Administrerende direktør

KOMMUNEKREDIT OG DANMARK

Samtlige danske kommuner og regioner hæfter solidarisk for forpligtelserne i KommuneKredit. Det er hovedårsagen til KommuneKredits høje kreditværdighed.

Danmarks 98 kommuner og 5 regioner er alle medlem af KommuneKredit. KommuneKredit er således tæt forbundet med den kommunale og regionale sektor i Danmark.

KommuneKredit yder lån og finansiel leasing til danske kommuner og regioner. KommuneKredits virksomhed er reguleret ved lov nr. 383 af 3. maj 2006 om kreditforeningen af kommuner og regioner i Danmark. Af lovens § 5 fremgår det, at medlemmerne af KommuneKredit hæfter solidarisk for alle KommuneKredits forpligtelser.

KOMMUNEKREDITS RATING ER PÅ NIVEAU MED STATENS

KommuneKredit er tildelt den højeste mulige kreditvurdering af de internationale ratingbureauer, Standard & Poor's og Moody's Investor Service, med henholdsvis

KOMMUNEKREDITS OG DEN DANSKE STATS HISTORISKE RATINGS

KommuneKredit
Den danske stat

MOODY'S – KORTFRISTET GÆLD

P-1

STANDARD & POOR'S – KORTFRISTET GÆLD

A1+

MOODY'S – LANGFRISTET GÆLD

Aa1

Aaa

STANDARD & POOR'S – LANGFRISTET GÆLD

AA+

AAA

1990 1991 1992 1993 1994 1995 1996 1997 1998 1999 2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016

› DANSK ØKONOMI

AAA og Aaa. Det svarer til kreditvurderingerne af den danske stat. Argumentationen er:

- **robustheden i den danske økonomi,**
- **kommunernes og regionernes stærke placering i den danske samfundsøkonomi,**
- **den stramme regulering af den offentlige sektor, og**
- **den solidariske hæftelse, hvor alle kommuner og regioner hæfter solidarisk for alle KommuneKredits forpligtelser.**

Derudover lægges vægt på KommuneKredits vigtige rolle i økonomien som hovedleverandør af finansiering til de danske lokalsamfund.

DANSK ØKONOMI ER SUND

Dansk økonomi er karakteriseret som sund og konkurrencedygtig. Det danske samfund er baseret på høj institutionel effektivitet, modne politiske og institutionelle rammer, der fremmer den finanspolitiske disciplin, og en relativ beskednen national gældsbyrde.

Danmark har været medlem af EU siden 1973, men har bl.a. taget forbehold for den fælles valuta, euroen, hvilket betyder, at møntfoden i Danmark er DKK. Pr. ultimo 2015 og målt i løbende priser havde Danmark det tredjehøjeste BNP pr. indbygger i EU kun overgået af Luxembourg og Irland. Arbejdsløsheden i juli 2016 udgjorde 6,5 pct., hvilket er 1,8 procentpoint under gennemsnittet i EU. Den gennemsnitlige inflation i Danmark, målt fra december 2015 til december 2016 og

opgjort ved brug af det EU harmoniserede forbrugerprisindeks (HICP), var 0,0 pct.

KOMMUNER OG REGIONER ER AFGØRENDE FOR DEN DANSKE VELFÆRD

Danmark har en af de mest decentrale offentlige sektorer i verden, hvor opgavevaretagelsen er fordelt mellem stat, kommuner og regioner.

Kommunerne varetager de fleste af de direkte borgerrettede opgaver og er ansvarlige for størstedelen af den service, der bliver udbudt i det danske velfærdssystem. Eksempelvis er det kommunernes opgave at servicere danskerne med folkeskole, ældrepleje, daginstitutioner for børn og unge, beskæftigelsesforanstaltninger, social indsats over for samfundets udsatte, lokale veje, miljø, kultur samt forebyggende sundhedsforanstaltninger.

Kommunerne har også pligt til at levere forskellige forsyningsydelser til borgerne, f.eks. vandforsyning.

Regionerne varetager opgaver, som bedst løses decentralt, men som samtidig kræver et større befolkningsgrundlag. Opgaverne dækker bl.a. over sygehusvæsenet, specialiserede sociale institutioner, regional udvikling samt deltagelse i regionale trafikelskaber.

Den kommunale og regionale sektors store betydning for dansk økonomi illustreres af, at de kommunale og regionale udgifter udgjorde 28 pct. af det danske brut-

MAKROØKONOMI 2015

BNP PR. INDBYGGER, EUR I LØBENDE PRISER

DK 48 TUSINDE   EU 29 TUSINDE

BNP REALVÆKST

DK 1,6%   EU 2,2%

FORBRUGERPRISER

DK 0,2%   EU 0,0%

ARBEJDSLØSHED

DK 6,2%   EU 9,4%

OFFENTLIG BUDGETBALANCE I % AF BNP

DK -1,7%   EU -2,4%

ØMU GÆLD I % AF BNP

DK 40,4%   EU 85,0%

Kilde: Eurostat

› DANSK ØKONOMI

tonationalprodukt i 2015 eller mere end halvdelen af de samlede offentlige udgifter.

DEN DANSKE STAT BÆRER RISIKOEN FOR KONJUNKTURUDVIKLINGEN

Kommunernes væsentligste indtægtskilde er den indkomstskat, som opkræves hos borgerne. Indkomstskat udgør godt halvdelen af kommunernes samlede finansiering. Herudover finansieres kommunerne ved bloktilskud og refusioner fra staten samt brugerbetaling og ejendomsskatter, som fastsættes af de enkelte kommuner.

Som udgangspunkt skal kommunerne finansiere deres anlægsudgifter af de løbende indtægter uden at optage lån. Kommunerne kan dog optage lån til en række formål, som Økonomi- og Indenrigsministeriet har givet låneadgang til.

Regionernes finansiering er sammensat af tilskud fra staten og af bidrag og takstbetalinger fra kommunerne. Regionerne har også låneadgang til en række formål.

Danske kommuners og regioners gældsrafter er lave i et internationalt perspektiv.

Danmark har et meget omfattende økonomisk udligningssystem. Udligningen mellem kommunerne indeholder såvel skattegrundlag som udgiftsbehov og har

til formål at sikre ensartede muligheder for at yde en given service i alle landets kommuner.

Kommunernes samlede økonomi påvirkes ikke af økonomiske tilbageslag, idet det er staten, der bærer risikoen for konjunkturudviklingen. Det sker gennem det såkaldte balancetilskud, der indebærer, at merudgifter til sociale overførsler og mindre skatteindtægter som følge af en økonomisk afmatning kompenseres over bloktilskuddet.

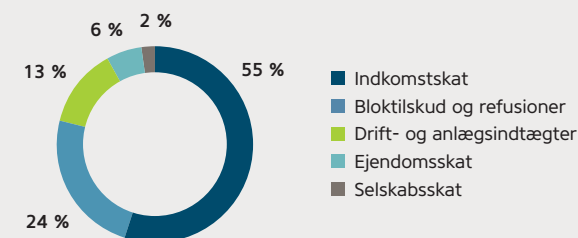
Det er fastslået ved dom, at en kommune ikke kan tages under rekonstruktionsbehandling, idet tilsynsmyndigheden skal tage vare på, at en kommune kan opfylde sine økonomiske forpligtelser.

Der har ikke i KommuneKredits historie været eksempler på tab på lån til kommuner og regioner. De danske kommuner og regioner har en høj kreditværdighed og en risikovægt på 0.

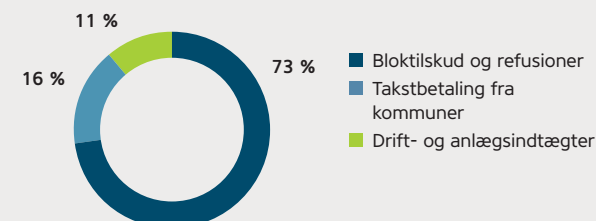
MINISTERIET FØRER TILSYN MED KOMMUNEKREDIT

Økonomi- og Indenrigsministeriet er øverste tilsynsmyndighed for kommuner og regioner. Samme ministerium fører tilsyn med KommuneKredit. Tilsynet sikrer, at kommuner og regioner til enhver tid kan opfylde deres forpligtelser, og at KommuneKredit overholder den stramme regulering.

BUDGET FOR KOMMUNERNES INDTÆGTSGRUNDLAG 2017

BUDGET FOR REGIONERNES INDTÆGTSGRUNDLAG 2017

› STRATEGI

ØGET FOKUS PÅ KUNDERRELATIONER OG INVESTORER

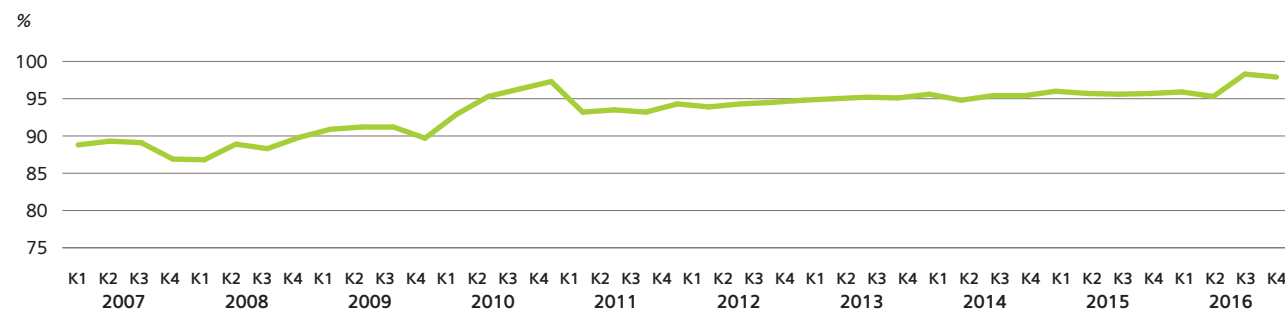
KommuneKredits strategi er baseret på et overordnet mål om at være sikker og stabil. Det fastholdes gennem stram risikostyring og tætte relationer til kunder, investorer og øvrige samarbejdspartnere.

KommuneKredits mission er at bidrage til et større økonomisk råderum i det danske samfund ved at levere finansiering til lavest mulige renter og finansiel rådgivning til de danske kommuner og regioner. Mere end 100 års erfaring har skabt et solidt fundament for denne mission.

Ultimo 2016 dækkede KommuneKredit 98 pct. af det kommunale og regionale finansieringsbehov.

For at kunne fastholde den stærke position som de danske kommuners og regioners foretrukne leverandør

KOMMUNEKREDITS VÆGTEDE MARKEDSANDEL FOR KOMMUNER OG REGIONER

KOMMUNEKREDITS STYRKEPROFIL

- › HØJESTE KREDITVURDERING (AAA/Aaa)
- › FORENINGENS JURIDISKE KONSTRUKTION MED SOLIDARISK HÆFTELSE
- › LAV FINANSIEL RISIKO
- › SOLID KAPITALSTRUKTUR OG STÆRK LIKVIDITET
- › EKSPERTORGANISATION

› STRATEGI

af finansiering og finansieringsydelser er det KommuneKredits strategiske pejlemærker:

- at KommuneKredit skaber de bedste finansieringsløsninger til kunderne,
- at KommuneKredit til en hver tid understøtter de danske kommuners og regioners ambitioner ved at tilbyde optimal finansiel rådgivning og finansiering,
- at KommuneKredit er kendt for en samarbejdsform, der er tidssvarende, involverende og effektiv med fokus på høj kvalitet.

De strategiske pejlemærker sikrer, at KommuneKredit fortsætter den nødvendige optimering og professionalisering af organisationen. KommuneKredit ønsker at være konkurrencedygtig, også når der ses bort fra de lave udlånsrenter, som kan tilbydes i kraft af KommuneKredits høje kreditværdighed.

KommuneKredit er alene til for kundernes skyld, og organisationens kundeorienterede funktioner er specialiserede

inden for de enkelte kundesegmenter. KommuneKredit har derved opbygget en viden, som kunderne skal kunne drage nytte af.

KommuneKredit vil fortsætte med at professionalisere og optimere forretningen til højest mulige fleksibilitet og forandringsparathed. Der vil ligeledes fortsat være et stramt omkostningsfokus, der sammen med optimering af forretningen vil begrænse den forretningsmæssige risiko.

De definerede pejlemærker er afgørende for kunder og investorers tillid til KommuneKredit som det naturlige bindeled mellem de danske kommuners og regioners låne- og leasingbehov og de internationale investorers interesse for sikre investeringer.

EN SIMPEL FORRETNINGSMODEL, DER VIRKER

Sikkerhed og stabilitet er integreret i KommuneKredits forretningsmodel og kultur.

KommuneKredits forretningsmodel er baseret på, at kommunerne og regionerne er mere kreditværdige sammen end hver for sig. Den solidariske hæftelse gør det muligt via KommuneKredit at hjemtage attraktiv funding på kapitalmarkederne, der med en beskedent marginal videreudlånes til de danske kommuner og regioner.

Via den simple forretningsmodel og en stram risikostyring undgås fordyrende led, og de gode fundingvilkår overføres til kommuner og regioner til gavn for de danske lokalsamfund.

Uanset udviklingen på de finansielle markeder har forretningsmodellen sikret attraktive finansieringsmuligheder for danske kommuner og regioner samtidigt med, at KommuneKredit år efter år har kunnet rapportere et stabilt resultat før skat og værdireguleringer.

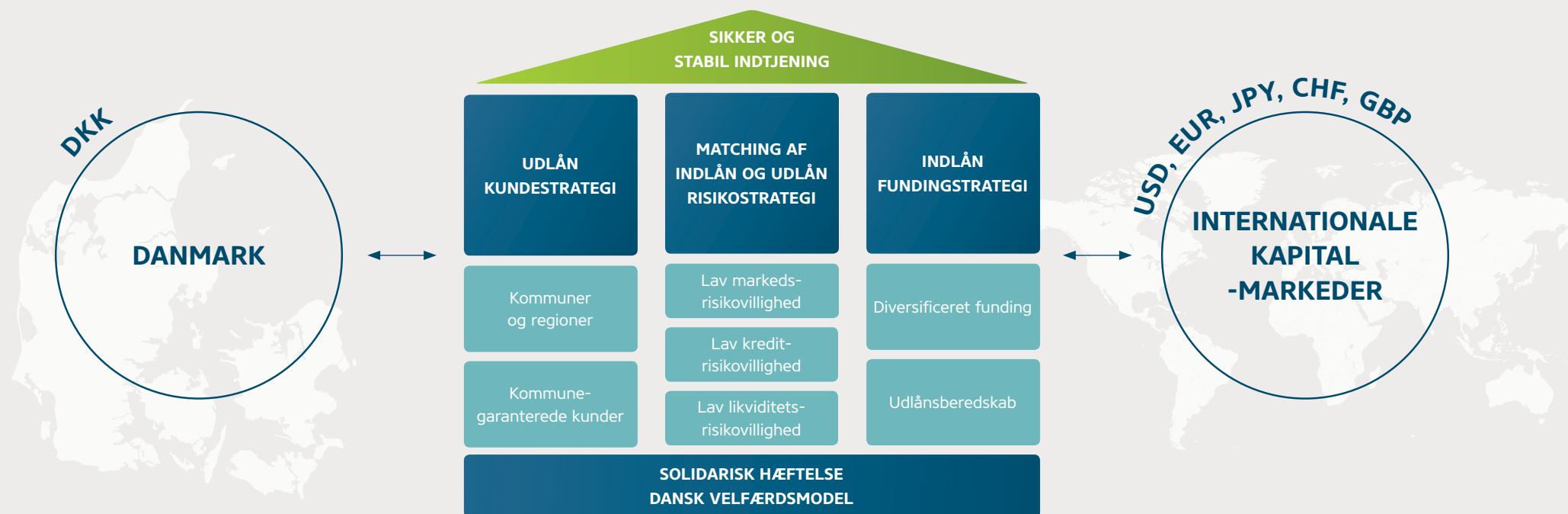

» I 2017 understøttes de gode kunderelationer med implementering af et nyt Customer Relationship Management (CRM) system

Johnny Munk
Direktør

KOMMUNEKREDITS FORRETNINGSMODEL

KommuneKredit er et sikkert og stabilt bindeled mellem de internationale kapitalmarkeder og danske kommuners og regioners finansieringsbehov.

> CASE: AABYBRO SKOLE

FINANSIERING AF OPP-PROJEKT SIKREK TOPMODERNE SKOLE

› CASE: AABYBRO SKOLE

Jammerbugt Kommune har opført en ny skole som Offentlig-Privat-Partnerskab (OPP). Den nye Aabybro Skole afløser den gamle Aabybro Skole, som blev revet ned i forbindelse med projektet. Den nye skole har plads til ca. 1.100 elever.

OPP-aftalen omfatter design, projektering, opførelse samt drift og vedligehold af bygningen i en 25-årig periode. Dermed har kommunen fået et totaløkonomisk byggeri, hvor både anlægs- og driftspris blev afklaret ved tilbudsafgivelsen.

”For mig som borgmester er vores nye skole kronen på værket af mange offentlige investeringer både i Aabybro og resten af Jammerbugt, og jeg er både stolt og taknemmelig over, at det har kunnet lade sig gøre,” udtaler borgmester Mogens Gade.

Aabybro Skole er det største og dyreste anlægsprojekt i Jammerbugt Kommune nogen sinde med en samlet anlægssum på 190 mio. kr.

OPP-projektet blev finansieret dels med kommunens egne midler og dels med lån fra KommuneKredit. Dialogen mellem Jammerbugt Kommune og KommuneKredit startede allerede tilbage i 2012.

FOR YDERLIGERE INFORMATION

Jette Moldrup, udlånschef
jem@kommunekredit.dk

FAKTA:

ORDREGIVENDE MYNDIGHED:
Jammerbugt Kommune.

OPP-LEVERANDØRER:
NCC og Ejendomsvirke.
Arkitekt: Cebra Arkitekter.

AREAL: 11.000 m².

BYGGEPERIODE: 2014-2016.

**DRIFT- OG VEDLIGEHOLDELSES-
PERIODE:** 25 år

FINANSIERINGSINSTITUT:
KommuneKredit

LÅNEFINANSIERINGSSUM:
170 mio. kr.

LÅNEPRODUKT: Individuelt tilpas-
sede lån med løbetid på 25 år.

Aabybro Skole blev indviet af H.K.H. Kronprinsessen den 15. september 2016.

KUNDERNES BEHOV ER I CENTRUM

Langsigtede relationer til Danmarks kommuner og regioner sikrer de bedste finansieringsløsninger for kunderne.

KommuneKredit stiller finansiering til rådighed for kommuner og regioner. KommuneKredit kan også låne til selskaber og institutioner, der løser en kommunal eller regional opgave, hvis et eller flere medlemmer af KommuneKredit stiller en garanti (selvskyldnerkaution) for lånets hovedstol.

KommuneKredit har tidligere haft lån til færøske kommuner, men de sidste af disse lån er færdigamortiseret i 2016.

KUNDERNE ER TILFREDSE

I en tilfredshedsanalyse gennemført i slutningen af 2016 kom KommuneKredits stærke og mangeårige kunderelationer tydeligt til udtryk. Mere end 500 kunder inden for forsyningssektoren blev adspurgt om råd-

givningskvalitet, service og digitale redskaber, og den gennemsnitlige tilfredshed var på 8,3 ud af 9 mulige.

KommuneKredit har en tæt relation til økonomiforvaltninger og det politiske niveau hos landets kommuner og regioner. Det skaber indsigt og er til gavn for alle parter.

FOKUS PÅ OPTIMEREDE FINANSIERINGSLØSNINGER

Kundernes finansieringsbehov er meget forskellige afhængig af den enkelte kundes låneadgang til at finansiere anlægsprojekter. Der er også forskel på projekternes størrelse og kompleksitet, krav til løbetid og likviditetstræk. Med udgangspunkt i KommuneKredits kendskab til kunderne tilpasses rådgivning, produkter og services, således at hver enkelt kunde får den rigtige finansieringsløsning.

RAMMER FOR UDLÅN

KOMMUNEKREDIT
FINANSIERER OFFENTLIGE
IKKE-KOMMERCIELLE OG
IKKE-KONKURRENCEUDSATTE
FORMÅL, SOM ER I
OVERENSSTEMMELSE
MED ØKONOMI- OG
INDENRIGSMINISTERIETS
LÅNEBEKENDTGØRELSER.

› UDLÅN

I 2016 blev 90 pct. af det samlede udlån ydet som individuelt tilpassede lån. Derudover udgjorde leasingudlån 7 pct., og de resterende 3 pct. af udlånene var obligationslån, hvor gældsbetingelserne var identiske med den bagvedliggende obligation.

Der er ydet 3.564 nye lån i 2016, hvilket er en stigning på 4 pct. i forhold til 2015. Det samlede antal udlån var ved udgangen af året 15.306.

UDLÅNET ER GRØNT

Udlån til kommuner og regioner udgjorde omkring halvdelen af bruttoudlånet i 2016, og finansieringen har blandt andet understøttet energibesparende foranstaltninger, klimasikring og flere ældreplejeboliger. Det øvrige udlån er ydet til selskaber, som løser kommunale eller regionale opgaver, herunder vand- og spildevandsforsyning, fjernvarmeproduktion og -distribution, affaldsforbrændingsanlæg med varmeudnyttelse mm.

KommuneKredits udlån var på 163 mia. kr. ultimo 2016 mod 153 mia. kr. ultimo 2015.

› [Læs mere i casen: Kalundborg Vandforsyning A/S på side 30.](#)

Leasingudlånet udgjorde 5,6 mia. kr. ultimo 2016 mod 4,8 mia. kr. ultimo 2015, og ejendomme udgør fortsat langt den største del af leasingudlånet.

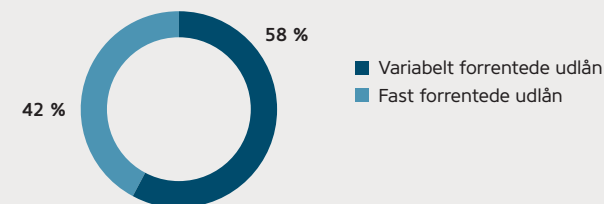
Der har i 2016 været stor interesse for grønne investeringer i den kommunale sektor. For eksempel har mange kommuner lånt til at foretage energirenovering af kommunernes ejendomme for at mindske energiforbruget, og flere er i gang med at foretage klimasikring af byområder og ved kyster med finansiering fra KommuneKredit.

KommuneKredit har i de senere år også finansieret flere OPP-projekter med offentlig finansiering, herunder skoler, plejecentre og svømme- og sportshaller.

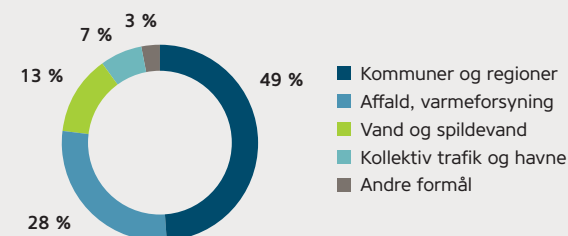
› [Læs mere i casen: Aabybro Skole på side 14.](#)

OPP-projekter kan gennemføres med offentlig finansiering samtidig med, at OPP-modellens fordele, herunder fordeling af risici, bevares.

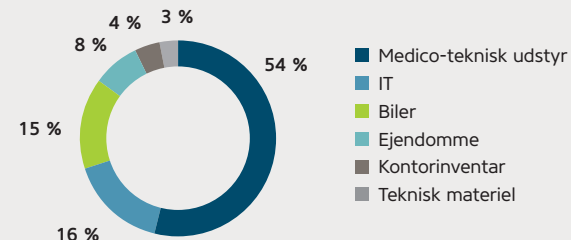
UDLÅN FORDELT EFTER RENTETYPE

ÅRETS BRUTTOUDLÅN FORDELT EFTER FORMÅL

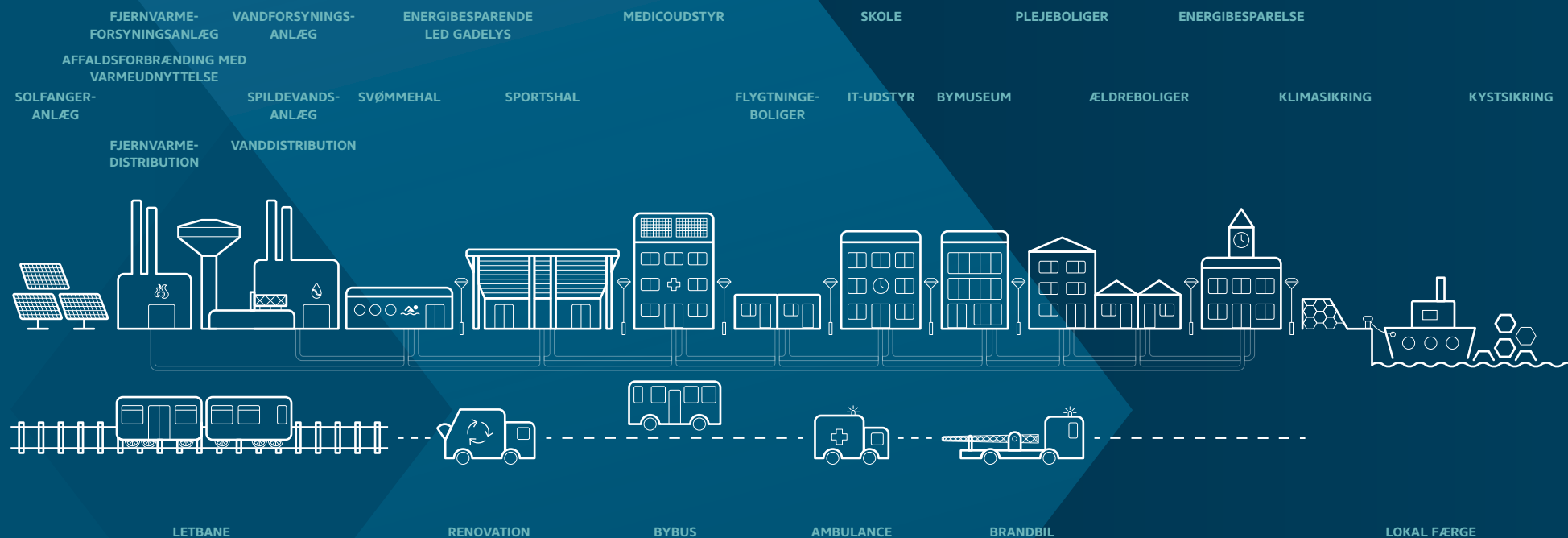
ÅRETS BRUTTOLEASINGUDLÅN FORDELT EFTER FORMÅL

> UDLÅN

KOMMUNEKREDIT FINANSIERER MANGE OFFENTLIGE FORMÅL

Udlånet dækker over mange forskelligartede lokale projekter i det danske samfund, herunder mange grønne investeringer samt udbygning og forbedring af infrastrukturen.

› FUNDING

SPREDNING PÅ MARKEDER OG PRODUKTER SKABER STABIL FINANSIERING

Diversificeret funding reducerer sammen med udlånsberedskabet de finansielle risici og sikrer en stabil og attraktiv finansiering til gavn for KommuneKredits kunder.

KommuneKredits funding sker dels ved obligationsudstedelser på Nasdaq Copenhagen dels ved udstedelser internationalt.

KommuneKredit lægger vægt på at sprede udstedelsen af obligationer på forskellige markeder, valutaer og produkter. KommuneKredit udsteder både variabelt og fast forrentede samt strukturerede obligationer.

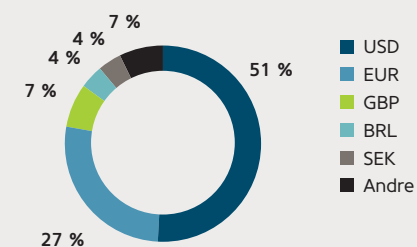
Spredningen på tværs af markeder og produkter skaber stabile finansieringsmuligheder. Samtidig sikrer tilstedeværelsen på forskellige markeder, at KommuneKredit kan udstede obligationer på de markeder, hvor det er relativt billigt.

KommuneKredit foretager store offentlige obligationsudstedelser, men tilbyder også individuelle udstedelser, der matcher enkelte investorers specifikke behov.

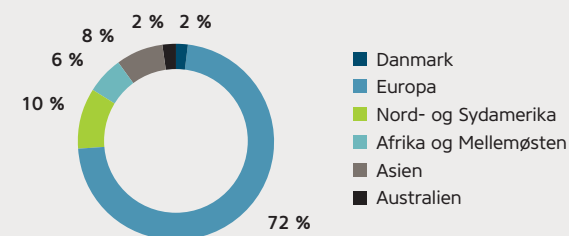
I 2016 foretog KommuneKredit flere store offentlige obligationsudstedelser, herunder flere benchmarkudstedelser i USD og EUR, og det brede udvalg af fundingkilder blev udvidet med et australsk obligationsudstedelsesprogram i AUD.

Udstedelserne blev i stor udstrækning købt af centralbanker og offentlige institutioner.

ÅRETS FUNDING FORDELT PÅ VALUTA

ÅRETS FUNDING FORDELT PÅ MARKED

› FUNDING

Benchmarkudstedelser har typisk en løbetid på 3 til 10 år, mens European Commercial Papers (ECP) udstedelserne oftest løber 3 eller 6 måneder. Finansieringsbehovet er i 2016 blevet dækket af lange benchmarkudstedelser fremfor korte ECP-udstedelser, hvorfor løbetiden på udstedelserne samlet har været længere end i 2015.

UDLÅNSBEREDSKABET SIKRER FLEKSIBILITET

KommuneKredit har tilladelse til at optage ekstra funding for maksimalt 25 pct. af det samlede udlån.

I 2016 udgjorde dette udlånsberedskab i gennemsnit 18 pct. af udlånet, og løbetiden på udlånsberedskabet var længere end tidligere år. Udlånsberedskabet sikrer fleksibilitet, så der kan udstedes obligationer i de perioder, der er mest gunstige for KommuneKredit. Det sikrer samtidig stabilitet, sådan at KommuneKredit også kan udlåne i perioder, hvor fundingmulighederne er mindre gunstige. Udlånsberedskabet investeres fortrinsvis i obligationer med lav risiko og høj likviditet.

KOMMUNEKREDITS FUNDING I 2016

2016

JANUAR

EMTN (benchmark)
USD 1.000.000.000

ECP
GBP 150.000.000

ECP
USD 220.000.000

EMTN (private placement)
BRL 715.750.000

EMTN (uridashi)
JPY 3.353.000.000

FEBRUAR

EMTN (benchmark)
GBP 100.000.000

ECP
USD 627.000.000

EMTN (private placement)
EUR 400.000.000

MARTS

EMTN (benchmark)
EUR 1.000.000.000

EMTN (benchmark)
USD 500.000.000

ECP
USD 20.000.000

Nasdaq Copenhagen
DKK 129.103.440

EMTN (uridashi)
JPY 2.000.000.000

APRIL

ECP
GBP 400.000.000

ECP
USD 780.000.000

Nasdaq Copenhagen
DKK 1.004.298.647

EMTN (private placement)
NOK 500.000.000

EMTN (private placement)
BRL 100.000.000

MAJ

EMTN (benchmark)
AUD 50.000.000

EMTN (benchmark)
EUR 500.000.000

EMTN (benchmark)
USD 1.000.000.000

Nasdaq Copenhagen
DKK 7.761.000

JUNI

EMTN (benchmark)
AUD 80.000.000

Nasdaq Copenhagen
DKK 127.791.053

EMTN (private placement)
EUR 200.000.000

EMTN (private placement)
BRL 30.000.000

EMTN (uridashi)
JPY 1.741.000.000

JULI

EMTN (benchmark)
AUD 85.000.000

EMTN (benchmark)
EUR 550.000.000

ECP
USD 350.000.000

Nasdaq Copenhagen
DKK 16.334.865

EMTN (private placement)
BRL 330.000.000

EMTN (uridashi)
ZAR 400.000.000

AUGUST

EMTN (benchmark)
AUD 100.000.000

EMTN (benchmark)
USD 1.000.000.000

ECP
USD 200.000.000

Nasdaq Copenhagen
DKK 53.084.008

EMTN (private placement)
SEK 1.000.000.000

EMTN (private placement)
USD 31.165.237

EMTN (uridashi)
JPY 536.000.000

SEPTEMBER

EMTN (benchmark)
AUD 100.000.000

Nasdaq Copenhagen
DKK 22.690.366

EMTN (private placement)
SEK 3.200.000.000

EMTN (uridashi)
JPY 5.593.000.000

OKTOBER

EMTN (benchmark)
EUR 500.000.000

ECP
USD 180.000.000

Nasdaq Copenhagen
DKK 111.411.873

EMTN (uridashi)
JPY 1.139.000.000

NOVEMBER

ECP
USD 342.000.000

Nasdaq Copenhagen
DKK 12.000.000

EMTN (private placement)
BRL 680.600.000

EMTN (private placement)
NOK 1.000.000.000

DECEMBER

Nasdaq Copenhagen
DKK 1.918.706.858

5 HURTIGE SPØRGSMÅL TIL FINANSCEFEN

Fokus på spredning og produktudvikling.

Q: HVAD ER FUNDINGSTRATEGIEN I 2017?

A: Strategien er fortsat at sprede vores obligationsudstedelser på forskellige markeder, valutaer og produkter for at sikre, at vi har en stabil adgang til at skaffe funding. Vores budget for mellemlang og lang funding i 2017 er på EUR 6-8 mia., og vi planlægger at udstede 5-7 benchmarkudstedelser i bl.a. EUR og USD. Herudover vil vi fortsat være imødekommende over for investorernes specifikke investeringsbehov. Vi forventer også, at der bliver mulighed for at udstede under det nye australske obligationsudstedelsesprogram i løbet af året.

Q: HVILKE INVESTORSEGMENTER VIL DER BLIVE FOKUSERET PÅ?

A: Det er vigtigt for os, at mange investorer kan investere i KommuneKredits obligationer. Det gør det muligt at sprede vores udstedelsesaktiviteter og opnå attraktive vilkår for vores kunder. En lang række centralbanker, multilaterale institutioner, banker, pensionskasser og kapitalforvaltere over hele verden har allerede KommuneKredit på deres liste med godkendte investeringsmodparter. Men vi arbejder målrettet på at tiltrække nye investorer.

Som finanschef har Eske Hansen ansvaret for funding og treasury i KommuneKredit. Eske Hansen har været i KommuneKredit siden 1998 og har tidligere arbejdet i Danske Bank.

Vil du vide mere om KommuneKredits udstedelser kan Eske Hansen kontaktes på eha@kommunekredit.dk

Q: VIL DER KOMME NYE TYPER UDSTEDELSER?

A: Ja, i 2017 planlægger vi KommuneKredits første udstedelse af grønne obligationer. Grønne obligationer bliver i stigende grad efterspurgt af vores investorer som et led i en større social- og miljømæssig ansvarlighed. Langt størstedelen af de projekter, vi hjælper med at finansiere, har et grønt eller delvist grønt formål, og det vil vi gerne være med til at synliggøre, samtidigt med at det bidrager til en øget spredning på produkter.

» *Strategien er fortsat at sprede vore obligationsudstedelser på forskellige markeder, valutaer og produkter*

Q: HVORDAN ADSKILLER KOMMUNEKREDIT SIG FRA ANDRE UDSTEDERE?

A: KommuneKredit er en sikker og stabil investering for vores investorer, fordi alle Danmarks kommuner og regioner hæfter solidarisk for KommuneKredit. Og i modsætning til andre lande og lignende kreditinstitutter har de danske kommuner ret til at udskrive skatter, de kan ikke gå konkurs, og de er underlagt en meget stram regulering af de kommunale aktiviteter.

Q: HVAD FÅR INVESTORERNE, NÅR DE INVESTERER I KOMMUNEKREDITS UDSTEDELSER?

A: KommuneKredit vil ofte være den eneste mulighed for investorer, der ønsker en eksponering mod den danske offentlige sektor. Dansk økonomi er stærk, og den offentlige gæld er lav. Det betyder, at den danske stat kun i begrænset omfang udsteder statsobligationer – og kun i danske kroner.

RISIKOSTYRING HAR HØJ PRIORITET

En stram risikostyring er afgørende for fastholdelse af den højest mulige kreditvurdering.

KommuneKredit er eksponeret over for en række risici, som løbende identificeres, kontrolleres og minimeres, således at de til enhver tid er i overensstemmelse med KommuneKredits lave risikovillighed.

KommuneKredits bestyrelse har det overordnede ansvar for KommuneKredits risikostyring, herunder definitionen af risikovillighed. Økonomi- og Indenrigsministeriet har, som KommuneKredits tilsynsmyndighed, bl.a. fastlagt rammerne for renterisiko og udlånsberedskabet og har hjemmel til at foretage ændringer i de retningslinjer, bestyrelsen vedtager.

LAV RISIKOVILLIGHED

KommuneKredit har en lav risikovillighed, der begrænser sig til de finansielle risici, der vurderes som absolut nødvendige for at opfylde KommuneKredits mission. Danske kommuner og regioner hæfter solidarisk for KommuneKredits forpligtelser, hvorfor risici, som KommuneKredit påtager sig, også er kommunernes og regionernes risici.

KommuneKredits risikostrategi for lav risikovillighed sikrer, at KommuneKredit kan manøvrere uafhængigt af markedsvilkårene. KommuneKredit hjemtager funding i forskellige valutaer og med forskellige afkastprofiler.

Ved lånebehov videreformidler KommuneKredit likviditeten til de danske kommuner og regioner, hvor udlånet altovervejende er i danske kroner. KommuneKredits rolle som bindeled består derved i at omlægge fundingen, så den matcher den udlånsprofil, der ønskes af kunderne.

En mindre del på ca. 20 pct. af KommuneKredits samlede udlån adskiller sig fra den øvrige del ved at være baseret på et strikt balanceprincip, hvor profilen på udlån matcher de udstedte obligationer. Der er ingen finansielle risici forbundet med denne del af forretningen.

» Vi lægger vægt på lav risiko og stram risikostyring, så KommuneKredit er robust i alle situationer

Erik Nielsen
Bestyrelsesformand

› RISICI

LAV MARKEDSRISIKO

Via afledte finansielle instrumenter omlægges al funding til den valuta og renteprofil, der ønskes for udlån og udlånsberedskabet.

Da afkast, fast rente og valuta afdækkes, minimeres KommuneKredits markedsrisiko. Den lave markedsrisiko begrænser risikoen for tab som følge af ændringer i markedspriser.

LAV KREDITRISIKO

KommuneKredit har kreditrisiko på kunder, investeringsmodparter samt finansielle modparter, der er indgået afledte finansielle instrumenter med.

Kreditrisikoen på kunder er reduceret til et minimum. Kommuner og regioner er stramt reguleret og under nøje tilsyn af Økonomi- og Indenrigsministeriet.

Kreditrisikoen på investeringsmodparter er begrænset af høje krav til kreditkvalitet, både med hensyn til typen af modpart samt modparternes rating.

Kreditrisikoen på finansielle modparter er ligeledes begrænset af høje krav til kreditkvalitet. Derudover må der kun handles afledte finansielle instrumenter med modparter, med hvem der er indgået bilateral sikkerhedsstillelsesaftale.

KommuneKredit har aldrig lidt et tab som følge af, at en kunde eller en modpart ikke har indfriet en forpligtelse.

LAV LIKVIDITETSRISIKO

For at begrænse likviditetsrisikoen må der ikke gives bindende tilsagn om udlån, uden at der som minimum er tilsvarende bindende funding med mindst samme løbetid. Det sikrer, at KommuneKredits udlån er finansieret på alle fremtidige løbetider. Derudover er KommuneKredit underlagt retningslinjer svarende til de internationale standarder på likviditetsområdet, herunder CRR/CRDIVs Liquidity Coverage Ratio (LCR) samt Net Stable Funding Ratio (NSFR).

KommuneKredit reducerer likviditetsrisikoen ved løbende at hjemtage funding til vedligeholdelse af udlånsberedskabet. Udlånsberedskabet indgår sammen med egenkapitalen i KommuneKredits likviditetsberedskab. Som mål for likviditetsberedskabet arbejdes med en 180-dages overlevelseshorisont i et ekstremt stresset scenarie. I forlængelse heraf er defineret en likviditetsberedskabsplan, som kan aktiveres, hvis der kommer pres på likviditeten.

Den lave likviditetsrisiko sikrer, at KommuneKredit altid kan imødekomme sine finansielle forpligtelser til gavn for de investorer, der har fokus på sikre investeringer.

OPERATIONEL RISIKO

Operationel risiko er til stede i de fleste af KommuneKredits aktiviteter. Ved at registrere risikohændelser i en database bevares fokus på at reducere antallet af risikohændelser, samtidig med at KommuneKredit systematisk kan forbedre forretningsgange og processer.

De skriftlige forretningsgange indeholder ansvarsfordeling, funktionsadskillelse, procesforvaltning og forretningspraksis. For at reducere risikoen for menneskelige fejl automatiseres flest mulige processer. Alle væsentlige processer, automatiske som manuelle, skal enten være understøttet af sidemandstjek eller objektive kontroller.

KommuneKredit er meget afhængig af IT-infrastrukturen, og der er særligt fokus på dette område via en beredskabsplan og en IT-sikkerhedspolitik, som fastsætter retningslinjerne i forbindelse med adgangskontrol, rolle- og rettighedsfordelinger, forretningsnedbrud og systemfejl m.v.

KommuneKredits revision gennemfører årligt en IT-revision af KommuneKredits IT-sikkerhed.

ANSVARSFORDELING

Direktionen er ansvarlig for, at de overordnede retningslinjer udmøntes i konkrete forretningsgange og instrukser til medarbejderne.

Den løbende overvågning og kontrol af de finansielle risici har direktionen uddelegeret til økonomi- og risikoafdelingen, hvor økonomi- og risikochefen refererer direkte til den administrerende direktør.

Den løbende overvågning og kontrol af de operationelle risici har direktionen uddelegeret til sekretariatet, mens den løbende overvågning og kontrol af IT-sikkerhedspolitikken er uddelegeret til IT-afdelingen.

ET TILFREDSSTILLEND RESULTAT

Resultatet i 2016 levede op til de udmeldte forventninger ved delåret. Udlånet steg med 7 pct., og resultatet før værdireguleringer og skat blev på 550 mio. kr.

INDTJENING OG KAPITALGRUNDLAG

Det lave renteniveau i 2016 førte til fald i både renteindtægter og renteudgifter, og nettorenteindtægterne faldt med 3 pct. i 2016 fra 674 mio. kr. til 656 mio. kr.

KommuneKredit tilpassede udlånsatserne løbende over året, så de fulgte fundingomkostningerne inklusiv derivater. I 2016 lå nettorenteindtægterne målt i forhold til de samlede aktiver på 0,3 pct., hvilket var på niveau med de seneste 5 år.

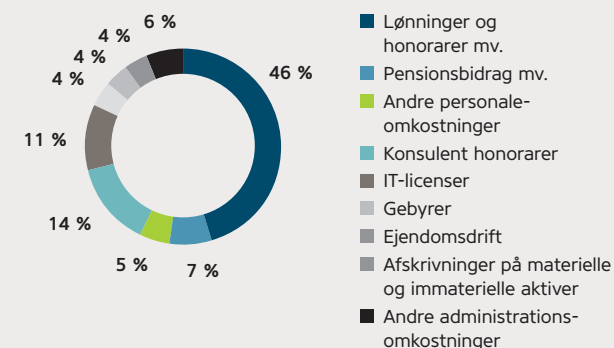
Administrationsomkostningerne steg fra 96 mio. kr. i 2015 til 106 mio. kr. i 2016, hvilket primært skyldtes højere personaleomkostninger og øgede IT-udgifter som følge af begyndende udrulning af ny IT-strategi. Administrationsomkostningerne har ligget stabilt på 0,05 pct. af aktiverne de seneste år, hvilket er i tråd med ledelsens fokus på en stram omkostningsstyring.

Årets resultat før værdireguleringer og skat faldt med 28 mio. kr. til 550 mio. kr. Resultatet var mindre end

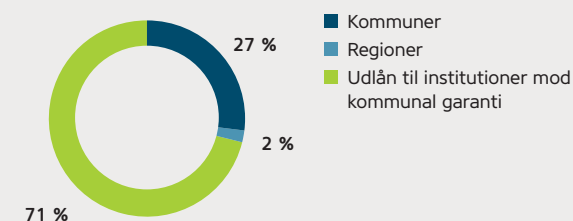
UDMELDTE FORVENTNINGER TIL 2016

	Årsrapport 2015	Delårsrapport 2016	Resultat 2016
Netto nyudlån, mio. kr.	6.000-7.000	7.000	8.998
Nettorenteindtægter, mio. kr.	500	-	656
Resultat før værdiregulering af finansielle instrumenter, mio. kr.	400	600	550
Årets totalindkomst, mio. kr.	-	500	497
Egenkapitalgrad	mindst 3 %	omkring 3 %	3,1 %

ADMINISTRATIONSOMKOSTNINGER

NETTO NYUDLÅNETS FORDELING

» *KommuneKredits stabile finansielle udvikling fortsatte i 2016, hvilket understreges af en uændret egenkapitalgrad*

Morten Søtofte
Økonomi- og risikochef

forventningen i delårsrapporten på 600 mio. kr., hvilket primært skyldtes reklassificering af 56 mio. kr. fra nettorenteindtægter til værdiregulering af finansielle instrumenter i årsregnskabet for 2016.

Værdireguleringen af finansielle instrumenter var 89 mio. kr. ultimo 2016, hvilket især skyldtes kursregulering på værdipapirer. I 2015 var værdireguleringen på -451 mio. kr.

KommuneKredit har en høj grad af symmetri mellem aktiver og forpligtelser og holder udlånsmarginale konstante. Under normale omstændigheder vil de regnskabsmæssige værdireguleringer af finansielle instrumenter være relativt lave, som i 2016.

Årets totalindkomst steg fra 103 mio. kr. i 2015 til 497 mio. kr. svarende til forventningen på 500 mio. kr. i del-

årsrapporten. Udviklingen skyldtes den store negative værdiregulering i 2015.

Årets totalindkomst overføres til egenkapitalen, der herefter udgør 6.844 mio. kr. KommuneKredits egenkapital består i sin helhed af overført indtjening, så egentlig kernekapital svarer til egenkapitalen.

Totalindkomsten i KommuneKredit skal ifølge bestyrelsens målsætning sikre en passende kapitalisering svarende til en egenkapitalgrad i størrelsesordenen 3 pct., hvilket også var niveauet ultimo 2016. KommuneKredit har siden 2012 haft en egenkapitalgrad på mindst 3,0 pct.

Den samlede risikoeksponering (REA) udgjorde 7.393 mio. kr. ultimo 2016, hvilket udtrykker den lave risiko som følge af aktivernes høje kreditkvalitet og Kom-

muneKredits lave risikovillighed. Kapitalprocenten er opgjort til 86 pct.

UDLÅN OG LEASINGUDLÅN

Udlån steg med 10,1 mia. kr. til 163,0 mia. kr., svarende til 7 pct. Stigningen fordelte sig på netto nyudlån for 8,2 mia. kr. og værdiregulering på udlån for 1,9 mia. kr.

KommuneKredit har især haft en stigende efterspørgsel efter finansiering fra institutioner mod kommunal garanti. Netto nyudlånet fordeler sig med 29 pct. til kommuner og regioner og 71 pct. til udlån til institutioner mod kommunal garanti.

Det store netto nyudlån skyldtes også, at KommuneKredit i efteråret overtog statens lån til Furesø Kommune på knap 2,6 mia. kr.

› REGNSKABSBERETNING

Leasingudlånet steg i 2016 med 0,8 mia. kr., og det samlede leasingudlån udgjorde 5,6 mia. kr. ved udgangen af året. Leasingudlånet steg især indenfor medicoteknisk udstyr.

I nominelle værdier blev der i 2016 ydet udlån og leasingudlån for i alt 31,1 mia. kr., hvilket var 0,6 mia. kr. mere end i 2015. I samme periode steg den samlede dagsværdi af udlån og leasingudlån fra 157,7 mia. kr. til 168,6 mia. kr. ultimo 2016.

Der var heller ikke i 2016 tab på udlån eller leasingudlån.

FUNDING OG INVESTERINGER

KommuneKredit havde også i 2016 en gunstig fundingsituation med en stor international interesse for værdipapirer med høj kreditkvalitet.

KommuneKredit udstedte i 2016 værdipapirer for 86 mia. kr. mod 102 mia. kr. i 2015. Faldet skyldtes primært, at udstedelserne havde en relativt længere løbetid.

Samlet steg værdien af udstedte værdipapirer med 9,3 mia. kr. til 202,6 mia. kr. Stigningen skyldtes både en stigning i nominel værdi samt en øget værdiregulering af udstedelserne.

KommuneKredits udlånsberedskab, dvs. overskudsfindning, udgjorde ultimo 2016 16 pct. af udlånet. Udlånsberedskabet og egenkapitalen var investeret i likvide værdipapirer og udgjorde tilsammen likviditetsberedskabet. Den samlede investering i værdipapirer udgjorde 34,0 mia. kr. ultimo 2016, hvilket var nogenlunde uændret i forhold til 2015.

› FORVENTNINGER TIL 2017

STABIL UDVIKLING I DET KOMMENDE ÅR

I tråd med KommuneKredits strategi forventes en stabil udvikling i 2017, hvor egenkapitalgraden fastholdes på ca. 3 pct. Der forventes et netto nyudlån på ca. 7 mia. kr. og et resultat før værdireguleringer og skat i størrelsesordenen 550 mio. kr.

Kommuner og regioners låntagning er politisk bestemt indenfor en ramme aftalt med regeringen. Rammen for kommunale anlægsudgifter for 2017 er på 16,3 mia. kr., hvilket er 0,3 mia. kr. lavere end i 2016. Rammen for regionale anlægsudgifter for 2017 er på 7,2 mia. kr. svarende til 2016.

Der forventes på den baggrund et netto nyudlån på ca. 7 mia. kr., svarende til et netto fundingbehov i 2017 på 8-9 mia. kr. og i omegnen af 100 mia. kr. brutto.

2017 kan blive præget af stor turbulens på de finansielle markeder. Den geopolitiske situation er usikker, set i lyset af præsidentskiftet i USA, Brexit og renteutviklingen som konsekvens heraf.

KommuneKredit forventes ikke at blive påvirket negativt af ændrede markedsvilkår, da alle finansielle som forretningsmæssige risici afdækkes. KommuneKredits balance vil dog i begrænset omfang være påvirket i regnskabsmæssig forstand af rente- og valutakurs-

udviklingen, hvilket kommer til udtryk i niveauet for værdireguleringer.

Uanset stemningen på de finansielle markeder vil der altid være efterspørgsel efter stabile og sikre investeringer. Det muliggør lave fundingomkostninger for KommuneKredit og dermed lave udlånsatser til KommuneKredits kunder.

I 2017 forventes nettorenteindtægter i størrelsesordenen 650 mio. kr., og resultatet før værdireguleringer og skat forventes at blive knap 550 mio. kr. Udrulningen af KommuneKredits IT-strategi fortsætter i 2017, hvilket medfører en lille stigning i administrationsomkostningerne. I tråd med KommuneKredits langsigtede strategi vil egenkapitalgraden kunne fastholdes omkring 3 pct. af aktiverne.

FORVENTNINGER TIL 2017

	Resultat i 2016	Forventning til 2017
Netto nyudlån, mio. kr.	8.998	7.000
Nettorenteindtægter, mio. kr.	656	650
Resultat før værdireguleringer af finansielle instrumenter, mio. kr.	550	550
Egenkapitalgrad	3,1%	3,0%

UDSAGN OM FREMTIDEN

De forventninger til fremtiden, der er omtalt i denne årsrapport, er i sagens natur forbundet med usikkerhed og kan påvirkes af eksterne faktorer. Dermed kan den faktiske udvikling og de faktiske resultater adskille sig fra forventningerne i årsrapporten.

CASE: KALUNDBORG VANDFORSYNING A/S

FINANSIERING AF BÆREDYGTIGT VANDVÆRK

Kalundborg Vandforsyning A/S har i 2016 etableret et nyt vandværk og ledningsnet på Sejerø.

Kalundborg Forsyning A/S forsyner borgerne med vand og fjernvarme samt fjerner spildevand i hele Kalundborg Kommune. På et år er der tale om 7 millioner kubikmeter vand, drikkevand og overfladevand, der skal sendes ud til borgere og virksomheder i Kalundborg Kommune.

› CASE: KALUNDBORG VANDFORSYNING A/S

Drikkevandet består af grundvand, mens procesvandet til industrien består af overfladevand og rensat overfladevand. Spildevandet renses, så belastningen af miljøet bliver mindst mulig, når vandet ledes tilbage til naturen.

I 2015 blev det besluttet at bygge et nyt bæredygtigt vandværk på Sejerø, der ikke belaster miljøet unødigt.

”Vi valgte KommuneKredit som den billigste og mest fleksible partner til at finansiere udvidelse og reparation af vores vandledningsnet i 2016. Lave finansieringsomkostninger bidrager til billig vandforsyning med høj kvalitet,” udtaler Hans-Martin Friis Møller, direktør i Kalundborg Vandforsyning A/S.

Investeringen på Sejerø er kun en af flere investeringer i at sikre vandforsyningen i Kalundborg Kommune. Der vil således også fremover være stor fokus på sikring af vandkvaliteten og håndteringen af spildevand.

”For at sikre en miljøeffektiv rensning af spildevandet i fremtiden vil vi i nær fremtid investere i en konsolidering af de nuværende renselanlæg til 3 højeffektive anlæg til håndtering af spildevand.”

Finansieringsbehovet i forbindelse med vandværket var på 8 mio. kr., og KommuneKredit har en løbende dialog med Kalundborg Kommune om de samlede finansieringsbehov på området.

FOR YDERLIGERE INFORMATION

Jette Moldrup, udlånschef
jem@kommunekredit.dk

FAKTA:

BYGGERE: Kalundborg Vandforsyning A/S, et kommunalt ejet selskab stiftet i 2009.

BYGGEPERIODE: 2016.

FINANSIERINGSINSTITUT:
KommuneKredit

LÅNEFINANSIERING: 8 mio. kr.

LÅNEPRODUKT: Individuelt tilpasset variabelt lån med 25 års løbetid.

Hans-Martin Friis Møller, direktør i Kalundborg Vandforsyning A/S, drøfter finansieringsmuligheder med Jette Moldrup, udlånschef i KommuneKredit

ANSVARLIG OG EFFEKTIV SELSKABSLEDELSE

KommuneKredit er organiseret som en forening og har defineret god selskabsledelse som ansvarlig og effektiv ledelse til gavn for både KommuneKredits medlemmer og omverden.

LEDELSESSTRUKTUR

KommuneKredits ledelsesstruktur bygger på det tætte samarbejde med foreningens medlemmer.

For mere end 100 år siden blev KommuneKredit stiftet under navnet ”Kreditforeningen af Kommuner i Danmark”, og det mangeårige samarbejde med landets kommuner og regioner er i dag foreningens primære styrke – også på det ledelsesmæssige niveau.

Beslutningskompetencen ligger hos bestyrelse og direktion. Bestyrelsen varetager den overordnede ledelse og udfærdiger retningslinjer for de væsentligste aktivitetsområder. Direktionen står for den daglige ledelse og eksekvering af strategien.

BESTYRELSEN

Bestyrelsen har ansvaret for den langsigtede strategi og dermed det samfundsansvar, som påhviler foreningen.

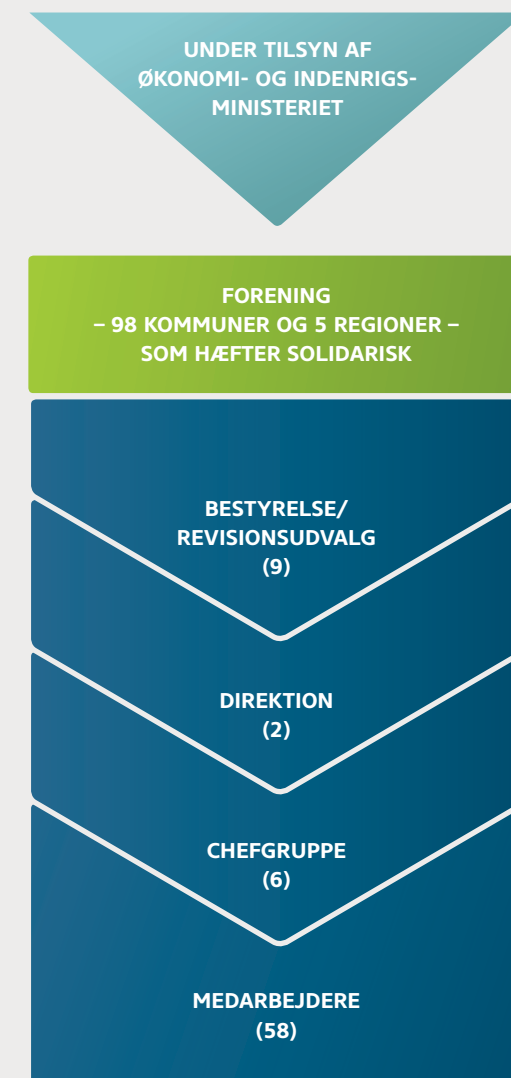
KOMMUNEKREDITS LOVGRUNDLAG OG VEDTÆGTER

KommuneKredit er oprettet ved lov nr. 35 af 19. marts 1898 som ophævet og erstattet af lov nr. 383 af 3. maj 2006 om kreditforeningen af kommuner og regioner i Danmark.

› [Læs mere om KommuneKredits lovgrundlag og vedtægter på www.kommunekredit.dk](http://www.kommunekredit.dk)

KommuneKredit er under tilsyn af Økonomi- og Indenrigsministeriet.

LEDELSESSTRUKTUREN I KOMMUNEKREDIT

› CORPORATE GOVERNANCE

Bestyrelsen har ligeledes ansvaret for risikostyring, god regnskabspraksis og ansættelse af direktionen.

Det samlede risikobillede og beredskab til minimering af de finansielle risici har særligt bestyrelsens bevågenhed.

Bestyrelsen består af ni medlemmer, hvoraf seks vælges af kommunerne, to af regionerne, og et medlem, som er valgt af bestyrelsen, er uafhængigt med kvalifikationer inden for regnskabsvæsen eller revision. Otte pladser i bestyrelsen fordeles på politiske partier og listesamarbejder efter forholdstalsvalgmetoden på grundlag af de seneste stemmetal ved henholdsvis kommunal- og regionsrådsvalgene.

Bestyrelsesmedlemmerne vælges for en 4-årig periode, som er forskudt med 5 måneder i forhold til valgperioderne for kommunal- og regionsrådsvalgene. Seneste valg var i november 2013 for perioden 1. januar 2014 – 31. december 2017. Indeværende valgperiode for KommuneKredits bestyrelse løber fra den 1. juni 2014 til den 31. maj 2018.

Der afholdes mindst 4 ordinære bestyrelsesmøder om året, og bestyrelsens arbejde følger en årlig plan, som omfatter alle de vigtigste forretningsområder. I 2016 blev der således afholdt bestyrelsesmøder i marts, juni, august og november.

BESTYRELSENS ÅRSHJUL

Revisionsudvalg

Underretning om regnskabsaflæggelsesprocessen, budget og kapitalisering, gennemgang af kontrolsystemer og risikostyring

Gennemgang

af udlåns- og leasingvirksomhed samt funding

Drøftelse

af udviklingen i leasing

IT

Strategi og sikkerhedspolitik mm.

Revisionsudvalg

Vurdering af revisores uafhængighed, revisionsstrategi, delårsrapport

Gennemgang

af udlåns- og leasingvirksomhed samt funding

Drøftelse

af udviklingen i udlåns- og kundeforhold

Gennemgang

af udlåns- og leasingvirksomhed samt funding

Drøftelse

af udviklingen i funding og investeringsstrategi

Revisionsudvalg

Årsrapport, revisionsprotokollat og compliance rapport

Gennemgang

af udlåns- og leasingvirksomhed samt funding

Mål

Målopfyldeelse forrige år og mål for nyt år

› CORPORATE GOVERNANCE

Bestyrelsen evaluerer løbende sit arbejde, og den næste selvevaluering finder sted i efteråret 2017. KommuneKredit har desuden etableret et revisionsudvalg, hvis funktioner udøves af den samlede bestyrelse. Revisionsudvalgets kommissorium er i 2016 blevet revideret i forlængelse af den nye revisorlov, § 31 i lovbekendtgørelse nr. 1167 af 9. september 2016 om godkendte revisorer og revisionsvirksomheder. Derved er der sket en udvidelse og præcisering af revisionsudvalgets opgaver i forhold til tidligere. KommuneKredit er, som udsteder af obligationer på et reguleret marked, en såkaldt ”virksomhed af interesse for offentligheden” (PIE-virksomhed), hvilket ifølge revisorloven forpligter til at følge reglerne for revisionsudvalg. Revisionsudvalget har afholdt 3 møder i 2016.

DIREKTION

Direktionen har ansvaret for den daglige ledelse af KommuneKredit i overensstemmelse med de vedtagne politikker og de af bestyrelsen udfærdigede retningslinjer. Direktionen består af den administrerende direktør og en direktør, der i fællesskab skal implementere den af bestyrelsen besluttede strategi og følge op på årets mål.

Det påhviler direktionen at fremlægge alle væsentlige forretningsmæssige ændringer for bestyrelsen samt rapportere alle vigtige begivenheder, der har betydning for KommuneKredits virksomhed. Direktionen har end-

videre pligt til at informere bestyrelsen om den regnskabsmæssige situation og det samlede risikobillede, således at bestyrelsen kan varetage sine opgaver som overordnet ledelse af KommuneKredit.

Direktionen rapporterer på hvert bestyrelsesmøde om overholdelse af de af bestyrelsen fastsatte retningslinjer for styring af finansielle risici. Direktionen er bemyndiget til inden for rammerne af de af bestyrelsen vedtagne retningslinjer at træffe alle nødvendige beslutninger. Beslutning om udlån, funding og afledte finansielle instrumenter kræver enighed i direktionen.

Direktionen har ligeledes det overordnede ansvar for, at KommuneKredit efterlever gældende love og regler. Direktionen overvåger dette med støtte fra chefgruppen og compliance-funktionen og igangsætter nødvendige foranstaltninger.

KommuneKredits sekretariatschef er complianceansvarlig og refererer i denne egenskab direkte til den administrerende direktør. Den complianceansvarlige udarbejder årligt en beretning, der forelægges bestyrelsen.

CHEFGRUPPE OG MEDARBEJDERE

Der lægges vægt på en omfattende delegering af beslutningskompetence til afdelingscheferne samt til de enkelte medarbejdere. Direktionen har taget flere organisatoriske tiltag for at styrke ledelsen. Der er oprettet

DAGLIG LEDELSE I KOMMUNEKREDIT

› CORPORATE GOVERNANCE

et sekretariat under ledelse af sekretariatschef Helene Møllmann til at støtte direktionen. Nadeem Zafar er ny IT-chef med baggrund i den finansielle sektor. Fra 2016 indgår sekretariatschefen og IT-chefen i chefgruppen, der består af direktionen og de 6 afdelingschefer. Endelig er Økonomiafdelingen og Risikostyringsafdelingen lagt sammen under ledelse af Morten Søtofte.

KommuneKredit beskæftiger i alt 66 medarbejdere og lægger stor vægt på at udvikle medarbejdernes faglige og personlige kompetencer, således at medarbejderne er i stand til at imødekomme omverdenens krav til produktudvikling og arbejdsprocesser. Herudover har videndeling og fuld backup af arbejdsfunktioner høj prioritet med henblik på at sikre driftsstabilitet.

AFLØNNING

KommuneKredits lønpolitik er fastsat af bestyrelsen. Der er en bonusordning, hvor der totalt set kan udbetales op til en månedsløn i bonus. Bonussummens størrelse fastsættes i forhold til, i hvilken grad de overordnede mål for året er nået. Direktionen er ikke omfattet af bonusordningen.

MÅLTAL OG POLITIKKER FOR DEN KØNSMÆSSIGE SAMMENSÆTNING AF LEDELSEN

KommuneKredit er ikke formelt omfattet af reglerne om den kønsmæssige sammensætning af ledelsen i de største danske virksomheder og afrapportering herom, men har alligevel valgt at følge reglerne.

Ud af KommuneKredits 9 medlemmer i bestyrelsen udgør det underrepræsenterede køn 2 medlemmer. Bestyrelsen har fastsat et måltal på 40/60, svarende til en fordobling af det underrepræsenterede køn i bestyrelsen.

Det underrepræsenterede køns andel udgør 25 pct. af det samlede ledelsesniveau. KommuneKredit ønsker også på dette niveau en mere ligelig fordeling mellem kønnene, dog fortsat med et ufravigeligt fokus på fagligheden i den endelige udvælgelse.

KommuneKredit ønsker at skabe en kultur, hvor medarbejderne uanset køn har lige mulighed for at skabe en karriere i KommuneKredit. Det gælder også i forhold til mangfoldighed generelt, f.eks. nationalitet, etnisk baggrund, alder og uddannelsesmæssig baggrund.

SAMFUNDSANSVAR

KommuneKredit udfylder en vigtig samfundsnyttig funktion ved at finansiere investeringer i den kommunale og regionale sektor. Disse investeringer bidrager bl.a. til forbedret miljø og klima. Ved at tilvejebringe attraktive finansieringsmuligheder skaber KommuneKredit økonomisk råderum i de danske lokalsamfund.

KommuneKredit har desuden etableret en uddannelsesfond, der har til formål at fremme udviklingen af kursus- og efteruddannelsesvirksomhed for politikere og personale m.v. i kommuner og regioner.

KommuneKredit ønsker at være ansvarlig i forhold til alle sine relationer fra det omgivende samfund til medarbejdere, investorer, samarbejdspartnere og medlemmer. En lang række initiativer bliver løbende vurderet og implementeret, og det gælder også miljømæssige initiativer til besparelse af f.eks. strømforbruget. I 2016 blev der således indgået en ny el-aftale gældende fra januar 2017, som reducerer CO₂-udledningen med 74 tons om året. Det sker bl.a. ved at skifte til strøm fra den danske vindmøllepark, Rødsand II.

BESTYRELSE OG DIREKTION

BESTYRELSEN

ANKER BOYE

KAJ V. HOLM

HENRIK ZIMINO

SOPHIE HÆSTORP
ANDERSEN

ERIK NIELSEN

LARS KRARUP

ANNE V.
KRISTENSEN

HANS TOFT

MIKAEL
KLITGAARD

› CORPORATE GOVERNANCE

ERIK NIELSEN, FORMAND, BORGMESTER RØDOVRE KOMMUNE

Fødselsår: 1953

Indtrådt i bestyrelsen: 1. juni 2014

På valg: 2018

Bestyrelsesposter

KL

KOMBIT A/S (formand)

DAB (Dansk Almennyttigt Boligselskab)

I/S Vestforbrænding

Realdania (repræsentantskab)

Realdania, Fagkomité for Byudviklings-
forum

LARS KRARUP, NÆSTFORMAND, BORGMESTER HERNING KOMMUNE

Fødselsår: 1972

Indtrådt i bestyrelsen: 1. januar 2007

På valg: 2018

Bestyrelsesposter

Sport Event Danmark (formand)

KL

KOMBIT A/S (næstformand)

Realdania

HANS TOFT, BORGMESTER GENTOFTE KOMMUNE

Fødselsår: 1947

Indtrådt i bestyrelsen: 1. januar 1995

På valg: 2018

Bestyrelsesposter

I/S Vestforbrænding (næstformand)

HMN Naturgas I/S (næstformand)

Movia

Copenhagen Capacity

Wonderful Copenhagen

Gentofte Idrætsfond (formand)

Svenske Villa Fonden (formand)

HENRIK ZIMINO, BORGMESTER TÅRNBY KOMMUNE

Fødselsår: 1950

Indtrådt i bestyrelsen: 1. januar 1995

På valg: 2018

Bestyrelsesposter

I/S Amager Ressourcecenter (næst-
formand)

CTR – Centralkommunernes trans-
missionselskab I/S

ANKER BOYE, KOMMUNALBESTYRELSESMEDELM ODENSE KOMMUNE

Fødselsår: 1950

Indtrådt i bestyrelsen: 25. august 2015

(endvidere 1. januar 2004 – 31. maj
2014)

På valg: 2018

Bestyrelsesposter

KL

Lindø Port of Odense (formand)

Nature Energy (næstformand)

Odense Teater

Sampension (formand)

SOPHIE HÆSTORP ANDERSEN, REGIONSRÅDSFORMAND REGION HOVEDSTADEN

Fødselsår: 1974

Indtrådt i bestyrelsen: 1. juni 2014

På valg: 2018

Bestyrelsesposter

Danske Regioner

Vækstforum Hovedstaden (formand)

Amgros I/S (formand)

Plejecenter Langgadehus

Den almene boligorganisation KAB-Bolig

Wonderful Copenhagen

Greater Copenhagen & Skåne Committee

KAJ V. HOLM, VICEADMINISTRERENDE DIREKTØR ØRESUNDSBRO KONSORTIET

Finansdirektør i Sund & Bælt Holding

Fødselsår: 1955

Indtrådt i bestyrelsen: 1. juni 2014

På valg: 2018

Bestyrelsesposter

Rønne Havn A/S

MIKAEL KLITGAARD, BORGMESTER BRØNDERSLEV KOMMUNE

Fødselsår: 1954

Indtrådt i bestyrelsen: 1. juni 2014

På valg: 2018

Bestyrelsesposter

Dronninglund Slot

Business Region North Denmark

NordDanmarks EU-Kontor (formand)

ANNE V. KRISTENSEN, REGIONSRÅDSNÆSTFORMAND REGION MIDTJYLLAND

Fødselsår: 1969

Indtrådt i bestyrelsen: 1. juni 2014

På valg: 2018

Bestyrelsesposter

Danske Regioner

DIREKTIONEN

JENS LUNDAGER

JOHNNY MUNK

JENS LUNDAGER, ADMINISTRERENDE DIREKTØR

Fødselsår: 1962

Indtrådt i direktionen: 1. september 2015

Tidligere stillinger

2011-2015	Vicedirektør, Danmarks Nationalbank
2009-2011	Finansdirektør, Økonomi- og erhvervsministeriet
2000-2009	Kontorchef, Danmarks Nationalbank
1997-2000	Finansråd, Kgl. danske ambassade, Washington DC
1991-1997	Økonom, Danmarks Nationalbank
1987-1991	Økonom, Finansministeriet

Øvrige tillidshverv

2016-	Formand for Revisorrådet
-------	--------------------------

JOHNNY MUNK, DIREKTØR

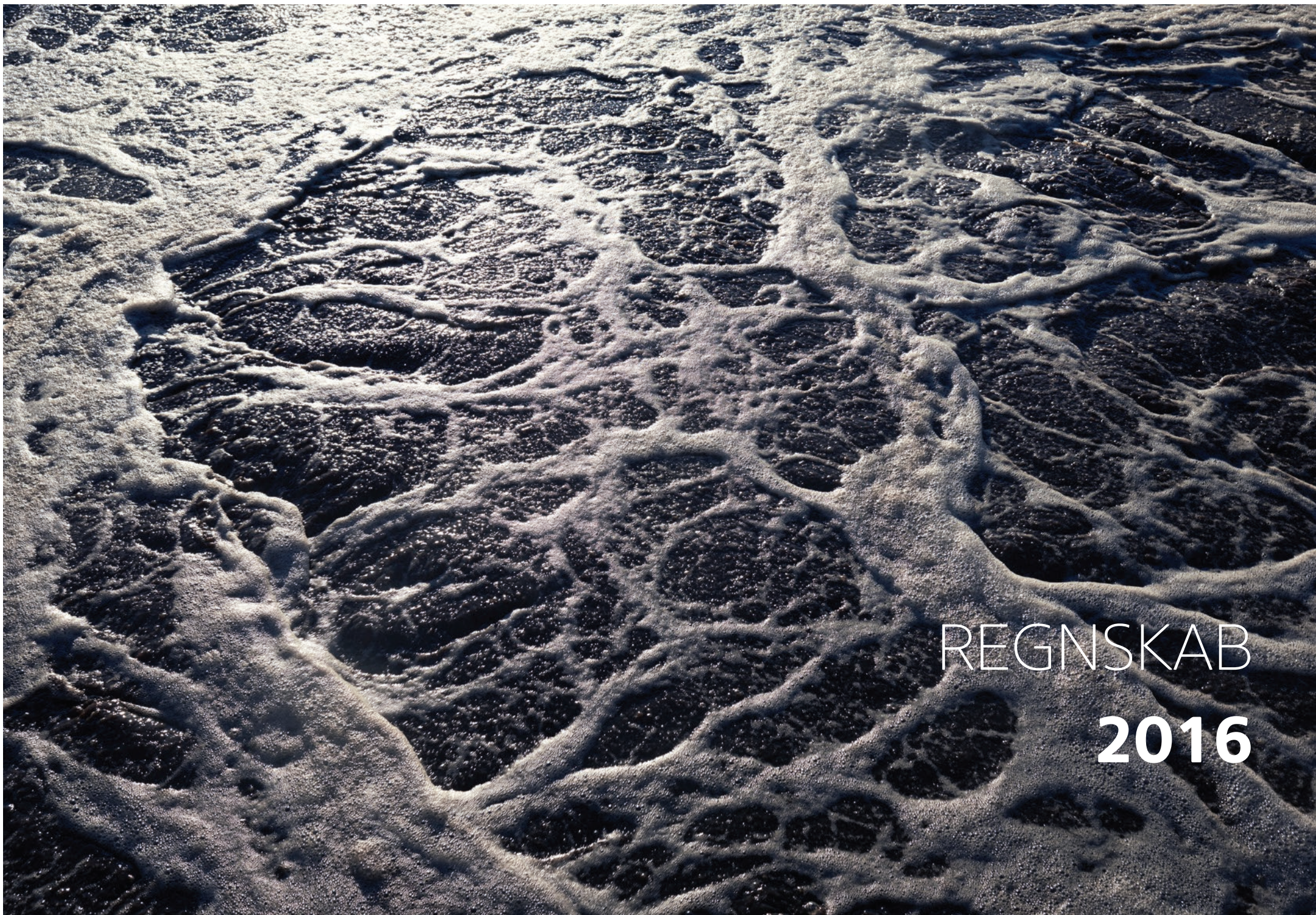
Fødselsår: 1951

Indtrådt i direktionen: 1. juni 2000

Tidligere stillinger

1993-2000	Afdelingschef, KommuneKredit
1990-1993	Kontorchef, KommuneKredit
1982-1989	Sekretariatsleder, Hovedstadsrådet
1980-1982	Økonom, Hovedstadsrådet
1979-1980	Økonom, Roskilde Amtskommune

REGNSKAB

2016

TOTALINDKOMST

Mio. kr.	Note	2016	2015
Renteindtægter	1.1	1.876	2.134
Renteudgifter	1.2	1.220	1.460
Nettorenteindtægter		656	674
Administrationsomkostninger	2.1-2.3	106	96
Resultat før værdireguleringer		550	578
Værdireguleringer af finansielle instrumenter	1.3,1.4	89	-451
Resultat før skat		639	127
Skat af årets resultat	3.1	141	23
Årets resultat		498	104
Anden totalindkomst			
Aktuarmæssige reguleringer		-1	-1
Årets totalindkomst		497	103
Fordeles således:			
Overført til egenkapitalen		497	103
I alt		497	103

FINANSIEL STILLING

Mio. kr.	Note	2016	2015
AKTIVER			
Tilgodehavender hos kreditinstitutter	1.4	1.592	818
Udlån	1.4, 1.5	162.990	152.881
Leasingudlån	1.5, 1.6	5.599	4.812
Beholdning af værdipapirer	1.4, 1.7	34.049	33.983
Afledte finansielle instrumenter	1.4	19.557	20.457
Andre aktiver		112	135
Aktuelle skatteaktiver	3.2	39	113
Aktiver i alt		223.938	213.199
FORPLIGTELSE OG EGENKAPITAL			
Forpligtelser			
Gæld til kreditinstitutter	1.4	2.475	1.402
Udstedte værdipapirer	1.4, 1.8	202.642	193.382
Afledte finansielle instrumenter	1.4	10.992	10.967
Andre forpligtelser		571	771
Pensionsforpligtelser	2.3	57	60
Udsudte skatteforpligtelser	3.3	357	270
Forpligtelser i alt		217.094	206.852
Egenkapital		6.844	6.347
Forpligtelser og egenkapital i alt		223.938	213.199

ÆNDRINGER I EGENKAPITAL

Mio. kr.	Note	2016	2015
Egenkapital			
Egenkapital primo		6.347	6.244
Årets overførsel til egenkapitalen			
Årets resultat		498	104
Anden totalindkomst			
Aktuarmæssige reguleringer		-1	-1
Skat af anden totalindkomst		0	0
Anden totalindkomst efter skat		-1	-1
Årets overførsel til egenkapitalen i alt		497	103
Egenkapital ultimo		6.844	6.347

Årets totalindkomst overføres til egenkapitalen i henhold til KommuneKredits vedtægter.

Egenkapitalen steg til 6.844 mio. kr. ultimo 2016 fra 6.347 mio. kr. ultimo 2015. Egenkapitalen udgjorde ultimo 2016 3,1 pct. af aktiverne, hvilket er en mindre stigning i forhold til ultimo 2015. Egenkapitalen udgøres i sin helhed af overført totalindkomst.

Ifølge KommuneKredits lovgrundlag skal egenkapitalen udgøre mindst 1 pct. af forpligtelserne, svarende til 2.171 mio. kr. Bestyrelsens langsigtede målsætning er, at egenkapitalen skal være mindst 3 pct. af aktiverne, idet dette kapitalgrundlag anses for passende til at understøtte foreningens aktiviteter.

PENGESTRØMME

Mio. kr.	Note	2016	2015
Årets pengestrømme			
Pengestrømme fra driftsaktivitet			
Resultat før skat		639	127
Betalt skat		20	-47
Reguleringer for ikke-likvide driftsposter mv.	4.1	0	-2
Andre aktiver		19	111
Andre forpligtelser		-200	292
Gæld til kreditinstitutter		-139	-610
Beholdning af værdipapirer		-66	-1.608
Udlån og afledte finansielle instrumenter		-9.997	-9.432
Udstedte værdipapirer og afledte finansielle instrumenter		9.286	11.997
Pengestrømme fra driftsaktivitet i alt		-438	828
Årets pengestrømme i alt			
		-438	828
Likvide beholdninger ved årets begyndelse			
		818	-10
Likvide beholdninger ved årets udgang			
		380	818
Likvide beholdninger			
		1.592	818
Gæld til kreditinstitutter		-1.212	0
Gæld til kreditinstitutter med løbetid over 3 måneder		-1.263	-1.402
Tilgodehavender hos kreditinstitutter i alt		-883	-584

› NOTER

NOTEOVERSIGT

GENERELT

Anvendt regnskabspraksis 43

BASISINDTJENING

1.1 Renteindtægter 44

1.2 Renteudgifter 44

DAGSVÆRDIREGULERINGER MV.

1.3 Værdireguleringer af finansielle instrumenter 45

1.4 Dagsværdi af finansielle instrumenter 45

1.4.1 Specifikation af dagsværdi af finansielle instrumenter 46

1.4.2 Specifikation af dagsværdi niveau 3 47

1.4.3 Udvikling i kreditspænd 47

1.4.4 Modregning 48

1.4.5 Specifikation af sikkerhedsstillelse 49

1.5 Udlån 50

1.6 Fremtidige finansieringsindtægter vedrørende leasingudlån 50

1.7 Beholdning af værdipapirer 51

1.8 Udstedte værdipapirer 51

FINANSIEL RISIKOSTYRING

1.9 Markedsrisiko 52

1.9.1 Valutarisiko 52

1.9.2 Renterisiko 54

1.9.3 Anden prisisiko 54

1.10 Kreditrisiko 54

1.10.1 Kreditrisikoopgørelse 55

1.10.2 Kreditkvalitet 57

1.10.3 Modtaget sikkerhedsstillelse 58

1.11 Likviditetsrisiko 58

1.11.1 Løbetidsfordeling 59

1.11.2 Udlånsberedskab 60

ADMINISTRATIONSOMKOSTNINGER

2.1 Administrationsomkostninger 61

2.2 Ledelsens aflønning 62

2.3 Pensionsforpligtelser 63

SKAT

3.1 Skat af årets resultat 64

3.2 Aktuelle skatteaktiver 64

3.3 Udskudte skatteforpligtelser 65

OPGØRELSE AF PENGESTRØMME

4.1 Reguleringer for ikke-likvide driftsposter m.v. 65

ØVRIGE NOTER

5.1 Eventualaktiver og eventualforpligtelser 66

5.2 Nærtstående parter 66

5.3 Begivenheder efter balancedagen 66

5.4 Kommende regnskabsregulering 66

GENERELT

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

GENERELT

KommuneKredits årsrapport for 2016 aflægges i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards (IFRS) som godkendt af EU. Årsrapporten opfylder tillige IFRS som udstedt af International Accounting Standards Board (IASB).

Regnskabsåret følger kalenderåret. Danske kroner er foreningens funktionelle valuta, og årsrapporten aflægges i millioner danske kroner (mio. kr.).

Anvendt regnskabspraksis er uændret i forhold til årsrapporten for 2015.

Ved udarbejdelsen af årsrapporten er anlagt et væsentlighedskriterie. Visse regnskabsposter er sammendraget, og visse informationer er udeladt, fordi de enkeltvis og tilsammen er uvæsentlige i årsregnskabet.

ÆNDRET PRÆSENTATION

Der er foretaget mindre reklassifikationer af enkelte regnskabsposter og noterne 1.1, 1.2, 1.5, 1.6, 1.8, 1.11.1 og 2.1 i forhold til sidste år. Dette har ikke påvirket indregning og måling i årsregnskabet.

NYE STANDARDER OG ÆNDRINGER TIL STANDARDER

KommuneKredit har i 2016 implementeret og følger de nye eller ændrede standarder, som er godkendt af EU med ikrafttrædelse for regnskabsåret påbegyndt 1. januar 2016.

ÆNDRINGER I REGNSKABSMÆSSIGE SKØN

Der har i 2016 ikke været ændringer til regnskabsmæssige skøn.

OMREGNING AF FREMMED VALUTA

Årsregnskabets præsenteringsvaluta er danske kroner (DKK). Regnskabsposter i valuta er omregnet til balancedagens valutakurs. Realiserede og urealiserede valutakursreguleringer indregnes i opgørelse af totalindkomst.

INDREGNINGSTIDSPUNKT

Finansielle aktiver indregnes på afviklingsdagen, og finansielle forpligtelser indregnes på handelsdagen. Uafviklede handler værdireguleres og resultatføres. Finansielle aktiver og finansielle forpligtelser ophører med at blive indregnet på afviklingsdagen.

MODREGNING

Positive og negative dagsværdier af finansielle instrumenter indgår i særskilte poster i opgørelse af finansiell stilling, og modregning af

positive og negative værdier foretages alene, når KommuneKredit har ret til og intention om at afregne flere finansielle instrumenter netto. Transaktionsomkostninger og -indtægter resultatføres ved første indregning.

OPGØRELSE AF VÆRDIEN AF FINANSIELLE INSTRUMENTER VED ANVENDELSE AF DAGSVÆRDIPTION

Dagsværdioptionen omfatter finansielle instrumenter henført til dagsværdi med værdiregulering over opgørelse af totalindkomst. KommuneKredit har valgt at anvende dagsværdioptionen i IAS 39 med henblik på at sikre ensartet regnskabsmæssig behandling af tilgodehavender hos kreditinstitutter, udlån, beholdning af værdipapirer, udstedte værdipapirer og afledte finansielle instrumenter, der risikomæssigt er sammenhængende. Dette indebærer, at alle udlån, værdipapirer og afledte finansielle instrumenter måles til dagsværdi med værdiregulering over opgørelse af totalindkomst.

Dagsværdioptionen anvendes ydermere, da foreningens måling af investeringsafkast er baseret på dagsværdier, og ledelsesinformation herom til direktion og bestyrelse sker ud fra dagsværdier.

Medmindre der anvendes børskurser eller andre observerbare markedsdata, kan der ikke indregnes tab eller gevinst i forbindelse med eller umiddelbart efter indgåelse af handel med finansielle instrumenter.

For at imødegå de operationelle risici, der er forbundet med bestemmelse og manuel håndtering af ikke observerbart markedsdata til måling af dagsværdi på udlån, udstedte værdipapirer og afledte finansielle instrumenter, har KommuneKredit interne kontroller og forretningsgangsbestemte processer, der sikrer ansvarsfordeling, funktionsadskillelse og procesforvaltning. Alle væsentlige manuelle processer er understøttet af objektive kontroller eller sidemandstjek.

For kvantificering af den følsomhed, der trods dette er forbundet med anvendelsen af ikke observerbart markedsdata, henvises til note 1.4 vedrørende dagsværdi af finansielle instrumenter.

SEGMENTER

Årsrapporten for KommuneKredit indeholder ikke oplysninger om driftsegmenter, idet der kun er ét rapporteringspligtigt driftsegment.

BASISINDTJENING

NOTE 1.1 RENTEINDTÆGTER OG

NOTE 1.2 RENTEUDGIFTER

Renteindtægter og renteudgifter periodiseres og resultatføres i totalindkomst over løbetiden. Renteindtægter og renteudgifter indeholder renter af finansielle instrumenter, leasingudlån samt administrationsbidrag, rådgivningshonorarer og afgivne gebyrer. Renteindtægter og renteudgifter vedrørende finansielle instrumenter opgjort til dagsværdi med værdireguleringer over opgørelse af totalindkomst præsenteres under nettorenteindtægter.

Mio. kr.	2016	2015
Renteindtægter		
Udlån	1.474	1.588
Leasingudlån	44	48
Tilgodehavende hos kreditinstitutter	-2	-2
Beholdning af værdipapirer	336	475
Administrationsbidrag	24	25
Renteindtægter i alt	1.876	2.134
Renteudgifter		
Udstedte værdipapirer på Nasdaq Copenhagen	593	770
Udstedte værdipapirer internationalt	617	680
Afgivne gebyrer	10	10
Renteudgifter i alt	1.220	1.460

DAGSVÆRDIREGULERINGER MV.

NOTE 1.3 VÆRDIREGULERINGER AF FINANSIELLE INSTRUMENTER

Værdireguleringer omfatter realiserede og urealiserede værdireguleringer af finansielle instrumenter.

Mio. kr.	2016	2015
Værdireguleringer af finansielle instrumenter		
Egenbeholdning af værdipapirer	45	-115
Treasurybeholdning af værdipapirer	254	-121
Udlån	1.912	-1.643
Udstedte værdipapirer	-3.975	2.573
Afledte finansielle instrumenter	1.853	-1.145
Værdireguleringer af finansielle instrumenter i alt	89	-451

NOTE 1.4 DAGSVÆRDI AF FINANSIELLE INSTRUMENTER

I henhold til IFRS 13 skal finansielle instrumenter, der måles til dagsværdi, klassificeres i et dagsværdihierarki fra niveau 1 til 3 afhængig af, hvordan dagsværdierne er opgjort, og hvilke data de er baseret på.

Alle finansielle instrumenter, der løbende måles til dagsværdi, indgår på et niveau i dagsværdihierarkiet.

Niveau 1 anvendes, når dagsværdien baseres på noterede priser på aktive markeder for identiske aktiver eller forpligtelser.

Niveau 2 anvendes, når der ikke findes noterede priser på et aktivt marked, og hvor værdiansættelsen er baseret på generelt accepterede modeller og i alt væsentlighed observerbare input.

Niveau 3 anvendes, når der ikke findes noterede priser i et aktivt marked, og en væsentlig del af værdiansættelsen er baseret på ikke-observerbare input.

Værdiansættelsen af dagsværdier er funderet på generelt accepterede modeller. Der anvendes både tilbagediskonterede pengestrømsmodeller, hvor alle estimerede og faste pengestrømme tilbagediskonteres ved nul kuponrentekurver, rentestruktur- og optionsmodeller, samt noterede kurser for lignende udstedelser reguleret for likviditet, kreditrisiko og konverteringsret.

Dagsværdiberegninger, hvor der indgår ikke-observerbare markedsdata, beror på forudsætninger og skøn. Ændringer i disse forudsætninger og skøn kan, alt efter dagsværdiniveau, have indvirkning på den estimerede dagsværdi for henholdsvis unoterede og illikvide finansielle aktiver og forpligtelser. I henhold til KommuneKredits strategi for risikostyring elimineres markedsrisici ved anvendelse af afledte finansielle instrumenter (se noterne 1.9 -1.11). Nettoeffekten på totalindkomst og egenkapital af ændringer i de anvendte skøn og forudsætninger, der anvendes til beregning af dagsværdi under niveau 2 og 3, reduceres dermed til at være ændringer i fundingomkostninger for indlån og udlånsniveauer.

I værdiansættelsen af indlån indgår KommuneKredits skøn over de aktuelle fundingomkostninger. KommuneKredit tilstræber at holde udlånsmarginale konstante ved at justere de aktuelle udlånsrenter løbende i forhold til de skønnede aktuelle fundingomkostninger. Den følsomhed, som er forbundet med estimeringen af de aktuelle fundingomkostninger, vil således blive delvist modsvaret af ændringer i de aktuelle udlånsrenter. Det betyder, at den samlede værdiregulering maksimalt vurderes at have en nettoeffekt på totalindkomsten i niveauet +/- 350 mio.kr.

Der er ikke foretaget overførsler mellem niveauerne i 2016.

› NOTER

DAGSVÆRDIREGULERINGER MV.

NOTE 1.4.1 SPECIFIKATION AF DAGSVÆRDI AF FINANSIELLE INSTRUMENTER

Mio. kr.	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Total
2016				
Aktiver				
Tilgodehavender hos kreditinstitutter	74	1.518	0	1.592
Udlån	0	162.990	0	162.990
Beholdning af værdipapirer	28.526	5.523	0	34.049
Afledte finansielle instrumenter	0	18.299	1.258	19.557
Aktiver i alt	28.600	188.330	1.258	218.188

Forpligtelser				
Gæld til kreditinstitutter	0	2.475	0	2.475
Udstedte værdipapirer på Nasdaq Copenhagen	0	41.117	1.210	42.327
Udstedte værdipapirer internationalt	0	141.755	18.560	160.315
Afledte finansielle instrumenter	0	9.782	1.210	10.992
Forpligtelser i alt	0	195.129	20.980	216.109

Mio. kr.	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Total
2015				
Aktiver				
Tilgodehavender hos kreditinstitutter	58	760	0	818
Udlån	0	152.881	0	152.881
Beholdning af værdipapirer	31.881	2.102	0	33.983
Afledte finansielle instrumenter	0	19.065	1.392	20.457
Aktiver i alt	31.939	174.808	1.392	208.139

Forpligtelser				
Gæld til kreditinstitutter	0	1402	0	1.402
Udstedte værdipapirer på Nasdaq Copenhagen	0	42.938	2.202	45.140
Udstedte værdipapirer internationalt	0	125.016	23.226	148.242
Afledte finansielle instrumenter	0	7.145	3.822	10.967
Forpligtelser i alt	0	176.501	29.250	205.751

› NOTER

DAGSVÆRDIREGULERINGER MV.

NOTE 1.4.2 SPECIFIKATION AF DAGSVÆRDI NIVEAU 3

Mio. kr.	Aktiver	Forpligtelser
2016		
Primo	1.392	29.250
Tilgang	52	7.715
Afgang	419	16.333
Indgår i totalindkomst	233	348
Ultimo	1.258	20.980
2015		
Primo	1.828	38.699
Tilgang	39	18.803
Afgang	365	28.449
Indgår i totalindkomst	-110	197
Ultimo	1.392	29.250

NOTE 1.4.3 UDVIKLING I KREDITSPÆND

Den beløbsmæssige indvirkning på opgørelse af totalindkomst og finansiell stilling af kreditspænd på dagsværdireguleringer fremgår nedenfor. Beregningerne tager udgangspunkt i en model, som bygger på den fremtidige positive og negative eksponering reguleret for sandsynlighed for misligholdelse og tab ved misligholdelse. Beregningen er baseret på markedsfunderede sandsynligheder for misligholdelse.

Mio. kr.	2015	Udvikling	2016
Opgørelse af totalindkomst			
Værdireguleringer af finansielle instrumenter	-10	-22	-32
Samlet indvirkning på opgørelse af totalindkomst	-10	-22	-32
Opgørelse af finansiell stilling			
Aktiver	-25	-16	-41
Forpligtelser	-15	6	-9
Samlet indvirkning på opgørelse af finansiell stilling	-10	-22	-32

DAGSVÆRDIREGULERINGER MV.

NOTE 1.4.4 MODREGNING

KommuneKredit har indgået master netting-aftaler (ISDA Master Agreement) med tilhørende ensidige eller tosidige aftaler om sikkerhedsstillelse for afledte finansielle instrumenter. De heraf modtagne og stillede sikkerheder omfatter alene obligationer af høj kreditkvalitet.

KommuneKredit har ikke indgået aftaler om modregning og ej heller afgivet eller modtaget sikkerheder i relation til udlån, leasingudlån og udstedte værdipapirer. Disse finansielle instrumenter er derfor ikke inkluderet i nedenstående tabel. De regnskabsmæssige værdier fremgår af finansiell stilling.

Afledte finansielle instrumenter præsenteret i opgørelse af finansiell stilling

Mio. kr.	Værdier som modregnes		Værdier som ikke modregnes			Netto-værdi
	Brutto regnskabs-værdi	Mod- regnet	Regnskabs- værdi	Finansielle instru- menter	Sikker- heds- stillelse	
2016						
Aktiver	19.705	-148	19.557	-7.243	-9.664	2.650
Forpligtelser	11.140	-148	10.992	-7.243	-2.258	1.491
Netto	8.565	0	8.565	0	-7.406	1.159
2015						
Aktiver	20.457	0	20.457	-6.644	-10.732	3.081
Forpligtelser	10.967	0	10.967	-6.644	-2.715	1.608
Netto	9.490	0	9.490	0	-8.017	1.473

Værdierne, der modregnes, er regnskabsværdierne af FX-handler, hvor der foretages netto-afvikling af betalinger. Modregningen udgør 148 mio. kr.

Værdierne af afledte finansielle instrumenter, som ikke modregnes, er begrænset til det mindste beløb af henholdsvis aktiver og forpligtelser opgjort pr. modpart. Beløbet er inkluderet under både aktiver og forpligtelser.

Værdien af sikkerhedsstillelse opgøres pr. modpart og er begrænset til det beregnede netto-tilgodehavende.

Nettoværdierne repræsenterer regnskabsværdierne svarende til, at der var foretaget modregning af værdier, som ikke modregnes.

› NOTER

DAGSVÆRDIREGULERINGER MV.

NOTE 1.4.5 SPECIFIKATION AF SIKKERHEDSSTILLELSE

Mio.kr.					
Specifikation af sikkerhedsstillelse		Stillet sikkerhed		Modtaget sikkerhed	
Papirtype	Rating	Markeds- værdi	Markeds- værdi	Markeds- værdi	Markeds- værdi
			efter haircut	efter haircut	efter haircut
2016					
Danske statsobligationer	AAA	0	0	225	218
Danske realkreditobligationer	AAA	0	0	1.896	1.858
Danske realkreditobligationer	AA+	0	0	159	156
Hollandske statsobligationer	AAA	0	0	1	1
Tyske statsobligationer	AAA	2.398	2.274	2.022	1.906
Finske statsobligationer	AA+	0	0	1.122	1.096
Engelske statsobligationer	AA	14	13	3.646	3.510
Franske statsobligationer	AA	0	0	1.330	1.279
I alt		2.412	2.287	10.401	10.024
Heraf ikke modregnings- anvendelig sikkerhedsstillelse		0	-29	0	-360
Modregningsanvendelig sikkerhedsstillelse i alt		0	2.258	0	9.664

Mio.kr.					
Specifikation af sikkerhedsstillelse		Stillet sikkerhed		Modtaget sikkerhed	
Papirtype	Rating	Markeds- værdi	Markeds- værdi	Markeds- værdi	Markeds- værdi
			efter haircut	efter haircut	efter haircut
2015					
Danske statsobligationer	AAA	0	0	468	455
Danske realkreditobligationer	AAA	0	0	3.730	3.652
Danske realkreditobligationer	AA+	0	0	732	717
Finske statsobligationer	AAA	0	0	211	205
Hollandske statsobligationer	AAA	15	15	656	637
Tyske statsobligationer	AAA	919	882	2.367	2.288
Engelske statsobligationer	AA+	703	645	2.198	2.113
Franske statsobligationer	AA	1.248	1.200	761	728
I alt		2.885	2.742	11.123	10.795
Heraf ikke modregningsanvendelig sikkerhedsstillelse		0	-27	0	-63
Modregningsanvendelig sikkerhedsstillelse i alt		0	2.715	0	10.732

› NOTER

DAGSVÆRDIREGULERINGER MV.

NOTE 1.5 UDLÅN

Udlån måles til dagsværdi med værdiregulering over opgørelse af totalindkomst.

Mio. kr.	Antal lån	2016	2015
Udlån			
Primo	14.781	157.693	152.085
Tilgang	3.564	31.134	30.679
Afgang	3.039	20.238	25.071
Udlån i alt	15.306	168.589	157.693
<hr/>			
Obligationslån	2.267	33.240	33.351
Aftalelån	4.155	129.750	119.530
Leasingudlån	8.884	5.599	4.812
Udlån i alt	15.306	168.589	157.693
<hr/>			
Obligationslån		33.240	33.351
Dagsværdireguleringer		-2.264	-1.719
Obligationslån i nominelle værdier		30.976	31.632
<hr/>			
Aftalelån		129.750	119.530
Dagsværdireguleringer		-3.985	-2.632
Aftalelån i nominelle værdier		125.765	116.898
<hr/>			
Leasingudlån		5.599	4.812
Dagsværdireguleringer		0	0
Leasingudlån i nominelle værdier		5.599	4.812

NOTE 1.6 FREMTIDIGE FINANSIERINGSINDTÆGTER VEDRØRENDE LEASINGUDLÅN

Leasingudlån er ikke omfattet af dagsværdioptionen. KommuneKredit er leasinggiver af finansielle leasingkontrakter. Finansielle leasingkontrakter indregnes i opgørelse af finansiell stilling som et tilgodehavende med et beløb, der svarer til de fremtidige minimum leasingydelser tilbagediskonteret med den implicitte rente i leasingkontrakten. Efterfølgende måles leasingudlån til amortiseret kostpris ved anvendelse af den effektive rentes metode. Forskellen mellem værdien ved første indregning og nominal værdi amortiseres over restløbetiden og indregnes under renteindtægter som "rente af leasingudlån".

Mio. kr.	2016	2015
Nettoinvesteringer i finansielle leasingaftaler, løbetidsfordeling		
Op til 1 år	878	855
Fra 1 til 5 år	2.802	2.149
Over 5 år	1.919	1.808
Leasingudlån i alt	5.599	4.812
<hr/>		
Bruttoinvesteringer i finansielle leasingaftaler, løbetidsfordeling		
Op til 1 år	909	888
Fra 1 til 5 år	2.887	2.241
Over 5 år	2.030	1.919
Leasingudlån brutto, i alt	5.826	5.048
<hr/>		
Fremtidige finansieringsindtægter	227	236

› NOTER

DAGSVÆRDIREGULERINGER MV.

NOTE 1.7 BEHOLDNING AF VÆRDIPAPIRER

Beholdning af værdipapirer måles til dagsværdi med værdiregulering over opgørelse af totalindkomst.

Mio. kr.	2016	2015
Beholdning af værdipapirer		
Stat/offentlige myndigheder	8.168	9.078
Multilaterale modparter	445	675
Realkreditinstitutter	24.126	21.411
Pengeinstitutter	1.310	2.819
Beholdning af værdipapirer i alt	34.049	33.983
Heraf beholdning af værdipapirer anvendt til sikkerhedsstillelse	3.451	1.103
Beholdning af ubehæftede værdipapirer	30.598	32.880

NOTE 1.8 UDSTEDTE VÆRDIPAPIRER

Udstedte værdipapirer måles til dagsværdi med værdiregulering over opgørelse af totalindkomst.

Mio. kr.	Primo	Tilgang	Afgang og kursreg.	Ultimo	Værdiregulering	Dagsværdi ultimo
2016						
EMTN	124.684	60.443	37.241	147.886	2.496	150.382
Nasdaq Copenhagen	42.642	1.578	4.701	39.519	2.808	42.327
Private Placement	5.735	0	492	5.243	-3	5.240
ECP	17.911	23.942	38.176	3.677	1.016	4.693
Udstedte værdipapirer i alt	190.972	85.963	80.610	196.325	6.317	202.642
2015						
EMTN	118.162	45.385	38.863	124.684	-939	123.745
Nasdaq Copenhagen	42.133	13.700	13.191	42.642	2.498	45.140
Private Placement	4.985	769	19	5.735	859	6.594
ECP	11.837	42.608	36.534	17.911	-8	17.903
Udstedte værdipapirer i alt	177.117	102.462	88.607	190.972	2.410	193.382

FINANSIEL RISIKOSTYRING

GENERELT

Funktionen som finansielt bindeled mellem kapitalmarkederne og den kommunale og regionale sektor i Danmark eksponerer KommuneKredit over for finansielle risici. Via stram risikostyring sikres det, at KommuneKredits risikoprofil er i overensstemmelse med bestyrelsens lave risikovillighed. Den lave risikovillighed betyder, at KommuneKredit kun påtager sig de finansielle risici, der er absolut nødvendige for at opfylde KommuneKredits mission.

KommuneKredit skelner mellem følgende typer af finansielle risici:

- Markedsrisiko, der er risikoen for, at markedsværdien af et finansielt instrument vil svinge som følge af ændringer i markedspriser. Markedsrisiko omfatter valutarisiko, renterisiko og anden prisrisiko.
- Kreditrisiko, der er risikoen for, at modparten til et finansielt instrument ikke indfrier en forpligtelse og dermed påfører KommuneKredit et tab.
- Likviditetsrisiko, der er risikoen for, at KommuneKredit vil have vanskeligt ved at imødekomme finansielle forpligtelser.

NOTE 1.9 MARKEDSRISIKO

KommuneKredit begrænser markedsrisikoen gennem brug af afledte finansielle instrumenter. Den begrænsede markedsrisiko minimerer risikoen for tab som følge af ændringer i markedspriser.

KommuneKredit skelner mellem tre typer markedsrisici:

- Valutarisiko er risikoen for, at markedsværdien af et finansielt instrument vil svinge som følge af ændringer i valutakurser.
- Renterisiko er risikoen for, at markedsværdien af et finansielt instrument vil svinge som følge af ændringer i renten.
- Anden prisrisiko er risikoen for, at markedsværdien af et finansielt instrument vil svinge som følge af ændringer i andre markedspriser end de, der kan knyttes til rente- og valutarisiko.

NOTE 1.9.1 VALUTARISIKO

POLITIKKER OG PROCEDURER

KommuneKredits villighed til at tage valutarisiko er meget lav, da det ikke er nødvendigt at tage valutarisiko for at opfylde KommuneKredits mission.

Ifølge bestyrelsens retningslinjer om valutarisiko skal fundingen være omlagt til samme valuta, som der ydes udlån i - typisk DKK - efter anvendelsen af afledte finansielle instrumenter. Tilsvarende skal al placering af udlånsberedskabet foregå i samme valuta som fundingen efter anvendelse af afledte finansielle instrumenter.

Ifølge retningslinjerne må nettopositionen opgjort som nutidsværdien af fremtidige betalinger i EUR maksimalt være 1.000 mio. kr., og nettopositionen for alle andre valutaer tilsammen må maksimalt være 100 mio. kr. Disse rammer er indtil videre kun udnyttet i meget begrænset omfang.

OPGØRELSE

Valutapositionen er angivet separat for tilgodehavender og forpligtelser samt afledte finansielle instrumenter, hvor positionen er opgjort ved anvendelse af markedsværdier, der ikke er justeret for basisswapsread. Det fremgår af fordelingen, hvordan de afledte finansielle instrumenter anvendes til at afdække den resulterende valutaposition fra tilgodehavender og forpligtelser.

KommuneKredits valutaposition var ved udgangen af 2016 tæt på 0, hvilket ligeledes var tilfældet ultimo 2015. Dette afspejler KommuneKredits lave villighed til at påtage sig valutarisiko.

› NOTER

FINANSIEL RISIKOSTYRING

NOTE 1.9.1 VALUTARISIKO – FORTSAT

Valutarisiko

Markedsværdier		Afledte finansielle instrumenter			
Mio. kr.	Aktiver	Forpligtelser	instru- menter	Valuta- position	
2016					
Australske dollar	AUD	0	6.928	6.928	0
Schweiziske franc	CHF	1.278	10.666	9.388	0
Euro	EUR	7.170	41.776	34.604	-2
Engelske pund	GBP	0	4.896	4.896	0
Hongkong dollar	HKD	0	1.157	1.157	0
Japanske yen	JPY	0	8.696	8.696	0
Norske kroner	NOK	0	4.778	4.778	0
Svenske kroner	SEK	0	3551	3551	0
Amerikanske dollar	USD	3.590	76.166	72.578	2
Øvrige valutaer*		54	3.372	3.318	0
I alt		12.092	161.986	149.894	0

Valutarisiko

Markedsværdier		Afledte finansielle instrumenter			
Mio. kr.	Aktiver	Forpligtelser	instru- menter	Valuta- position	
2015					
Australske dollar	AUD	0	4.786	4.786	0
Schweiziske franc	CHF	1.906	13.466	11.560	0
Euro	EUR	7.954	18.636	10.682	0
Engelske pund	GBP	0	17.839	17.839	0
Hongkong dollar	HKD	0	1.279	1.279	0
Japanske yen	JPY	73	8.683	8.610	0
Norske kroner	NOK	0	3.440	3.440	0
Svenske kroner	SEK	208	652	444	0
Amerikanske dollar	USD	3.616	77.935	74.319	0
Øvrige valutaer*		86	3.096	3.010	0
I alt		13.843	149.812	135.969	0

* Øvrige valutaer omfatter BRL, CAD, HUF, MXN, NZD, RON, TRY, ZAR.

FINANSIEL RISIKOSTYRING

NOTE 1.9.2 RENTERISIKO

POLITIKKER OG PROCEDURER

KommuneKredit har begrænset villighed til at tage renterisiko, men det vurderes at være nødvendigt at tage renterisiko i opfyldelsen af KommuneKredits mission.

Der tages hovedsagelig renterisiko, når egenkapitalen investeres i obligationer. Der tages i mindre grad renterisiko mellem udlån og funding, når variable udlån og variabel funding rentefastsættes på forskellige tidspunkter.

Ifølge retningslinjerne for renterisiko må der ikke tages renterisiko på udlån, funding eller investeringer af udlånsberedskabet med fast rente. Dette styres ved, at alle dispositioner med fast rente af en vis størrelse allerede på aftaletidspunktet afdækkes ved hjælp af afledte finansielle instrumenter. Ifølge retningslinjerne må renterisikoen udgøre op til 4,5 pct. af egenkapitalen opgjort ved seneste kvartalsregnskab, svarende til 299 mio. kr. Renterisikoen beregnes på baggrund af et 1 pct. parallelskift af rentekurven med udgangspunkt i markeds-værdier, der ikke er justeret for basisswapsread.

OPGØRELSE

KommuneKredit udnyttede ultimo 2016 13 pct. af rammen for renterisiko.

Mio. kr.	2016	2015
Renterisiko		
Basisforretning	-4	0
Egenbeholdning af obligationer	42	179
Renterisiko i alt	38	179
Egenkapital til ramme	6.638	6.244
Ramme for renterisiko 4,5 pct. af egenkapital	299	281
Renterisiko i alt	38	179
Ramme for renterisiko	299	281
Udnyttelse af ramme for renterisiko i pct.	13	64

NOTE 1.9.3 ANDEN PRISRISIKO

POLITIKKER OG PROCEDURER

KommuneKredits villighed til at tage anden prisrisiko er meget lav, da det ikke er nødvendigt at tage anden prisrisiko for at opfylde KommuneKredits mission.

Anden prisrisiko kan opstå, når KommuneKredit udsteder obligationer relateret til råvareindeks eller lignende. Ifølge bestyrelsens retningslinjer skal anden prisrisiko være afdækket på udstedelsestidspunktet. Dog må der i meget begrænset omfang tages anden prisrisiko i form af rentevolatilitetsrisiko. Rentevolatilitetsrisiko opstår, når KommuneKredit investerer i konvertible obligationer eller obligationer med cap eller floor.

Ifølge bestyrelsens retningslinjer må rentevolatilitetsrisikoen udgøre op til 0,2 pct. af egenkapitalen ultimo året før, svarende til 13 mio. kr. Rentevolatilitetsrisikoen beregnes på baggrund af et 1 pct. point skift i rentevolatiliteten. Der var ingen rentevolatilitetsrisiko ultimo 2016.

NOTE 1.10 KREDITRISIKO

POLITIKKER OG PROCEDURER

KommuneKredit er eksponeret overfor kreditrisiko, dels ved indgåelse af de afledte finansielle instrumenter, der reducerer markedsrisikoen, og dels ved udlån til den kommunale og regionale sektor i Danmark samt ved investering i midlerne fra udlånsberedskabet og egenkapitalen.

Kreditrisiko udgør en relativ stor del af KommuneKredits finansielle risici, da det er en risiko, der på trods af lav risikovillighed er svær at undgå i opfyldelsen af KommuneKredits mission.

Udlån er sikret ved, at der alene ydes udlån til danske kommuner og regioner eller mod 100 pct. garanti fra disse. Modtageren af disse udlån vil i nærværende afsnit være benævnt som kunder, mens modparter på afledte finansielle instrumenter samt investeringsmodparter vil være benævnt som modparter.

FINANSIEL RISIKOSTYRING

NOTE 1.10 KREDITRISIKO – FORTSAT

For at reducere kreditrisikoen på modparter, med hvilke der er handlet afledte finansielle instrumenter, er det KommuneKredits politik, at der kun må handles afledte finansielle instrumenter, hvis der er indgået aftale om bilateral sikkerhedsstillelse. Ifølge retningslinjerne for sikkerhedsstillelse skal aftalerne bl.a. opfylde følgende krav:

- Aftalerne skal have daglig udveksling af sikkerheder og lave tærskelværdier.
- Alle sikkerheder stillet under aftalerne skal være likvide obligationer af høj kvalitet.

For yderligere at mindske kreditrisikoen på modparter stiller retningslinjerne for kreditrisiko høje krav til kreditkvaliteten, både med hensyn til typen af modpart samt modpartens rating fra ratingbureauerne. Derfor må der kun indgås finansielle instrumenter med følgende typer modparter:

- Stater, regioner, kommuner og andre offentlige myndigheder.
- Multilaterale udviklingsbanker og internationale organisationer.
- Pengeinstitutter, andre finansielle institutioner samt udstedere af særligt dækkede obligationer.

Modparter skal høre hjemme i et land, der er klassificeret med den mindst risikofyldte klassifikation i OECD's Country Risk Classification eller høre hjemme i et højindkomst OECD- eller Euroområdet, som ikke er revideret eller klassificeret i OECD's Country Risk Classification.

Modparter skal desuden have en rating på mindst AA- fra Standard & Poors eller tilsvarende rating fra Moody's Investors Services og/eller Fitch Ratings. Hvis der er indgået bilateral sikkerhedsstillelsaftale med en derivatmodpart, accepteres rating ned til A-. Endelig tillades aftaler med lavere ratede modparter, der er udpeget som systemisk vigtige finansielle institutter i Danmark.

Modparter, der opfylder disse krav, kan ifølge bestyrelsens retningslinjer tildeles en kreditrisikoline af direktionen.

Den daglige udnyttelse af kreditrisikorammer på finansielle instrumenter beregnes efter samme beregningsmetode, som såkaldte IRB banker benytter til at reservere kapital til det uventede kreditrisikotab i henhold til EU's forordning om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter og investeringsselskaber. Det forventede kreditrisikotab udgiftsføres løbende i totalindkomsten.

KommuneKredit tildeler rammer for koncentration af kreditrisiko baseret på store eksponeringer i EU's forordning om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter og investeringsselskaber. I henhold til denne må engagementet med en enkelt modpart eller en gruppe af indbyrdes forbundne modparter, efter fradrag for særligt sikre krav, ikke overstige 25 pct. af basiskapitalen, som i KommuneKredit svarer til egenkapitalen.

Direktionen mødes månedligt i en kreditkomité med deltagere fra udlåns-, finans-, samt økonomi- og risikoafdelingen og vurderer den aktuelle kreditrisiko.

NOTE 1.10.1 KREDITRISIKOOPGØRELSE

OPGØRELSE

Kreditrisikoen kan deles i to hovedkomponenter. Den første komponent er kreditrisiko på tilgodehavender hos kreditinstitutter og kreditrisiko på værdipapirer, samlet kaldet kreditrisiko på investeringer. Den anden komponent er kreditrisiko på afledte finansielle instrumenter og dertil hørende sikkerhedsstillelse, samlet kaldet kreditrisiko på derivater.

Den største del af den samlede eksponering, hvorpå der er kreditrisiko, stammer fra investeringer foretaget af midler fra udlånsberedskabet og egenbeholdningen af obligationer, idet eksponeringen på derivater, jf. KommuneKredits forretningsmodel, er begrænset af aftaler om sikkerhedsstillelse.

Der er ingen kreditrisiko på KommuneKredits kunder som følge af risikovægten på 0.

› NOTER

FINANSIEL RISIKOSTYRING

NOTE 1.10.1 KREDITRISIKOOPGØRELSE – FORTSAT

Rating	Investeringer med kreditrisiko			Derivater med kreditrisiko				Samlet	
	Tilgodehavender hos kredit- institutter	Værdi- papirer	Total	Afledte finansielle instrumenter		Korrektion for neg. DV pr. modpart	Sikkerheds- stillelse efter haircut	Total	Netto
				Positive	Negative				
Mio. kr.									
2016									
AAA	0	26.291	26.291	0	-23	23	0	0	26.291
AA+	0	4.682	4.682	0	0	0	0	0	4.682
AA	0	2.720	2.720	103	-17	0	0	86	2.806
AA-	1	356	357	4.250	-4.692	1.572	-694	436	793
A+	1	0	1	707	-1.556	919	-70	0	1
A	372	0	372	7.542	-3.759	788	-4.196	375	747
A-	0	0	0	0	0	0	0	0	0
BBB+	1.218	0	1.218	5.537	-1.196	364	-4.704	1	1.219
I alt	1.592	34.049	35.641	18.139	-11.243	3.666	-9.664	898	36.539
2015									
AAA	0	14.442	14.442	2	-17	15	0	0	14.442
AA+	0	13.316	13.316	19	-1	0	0	18	13.334
AA	0	2.361	2.361	90	-19	0	0	71	2.432
AA-	2	3.864	3.866	6.052	-3.296	572	-2.506	822	4.688
A+	2	0	2	680	-2.151	1.603	-65	67	69
A	54	0	54	6.904	-4.337	1.639	-3.697	509	563
A-	0	0	0	1.926	-694	444	-1.652	24	24
BBB+	760	0	760	3.621	-514	0	-2.812	295	1.055
I alt	818	33.983	34.801	19.294	-11.029	4.273	-10.732	1.806	36.607

FINANSIEL RISIKOSTYRING

NOTE 1.10.1 KREDITRISIKOOPGØRELSE – FORTSAT

Den samlede eksponering, hvorpå der er kreditrisiko, er faldet med 0,1 mia. kr. fra 36,6 mia. kr. i 2015 til 36,5 mia. kr. i 2016. Eksponeringen på investeringer er steget med 0,8 mia. kr., mens eksponeringen på derivater er faldet med 0,9 mia. kr.

Faldet i den samlede eksponering på derivater skyldes, at derivateksponeringen er faldet mindre end sikkerhedsstillelsen. Det har betydet, at 91 pct. af markedsværdien på derivater ultimo 2016 var dækket af modtagne sikkerheder mod 86 pct. ultimo 2015.

Rating er baseret på Moody's Investors Services, Standard & Poor's og/eller Fitch Ratings. Hvis modparten er rated af to ratingbureauer, anvendes den laveste rating. Hvis modparten er rated af tre ratingbureauer, anvendes den mellemste rating. Ved investeringer i værdipapirer anvendes værdipapirets rating, og på alle finansielle instrumenter dækket af garanti er det garantens rating, der anvendes.

Modtaget sikkerhed, der overstiger dagsværdien af afledte finansielle instrumenter på modpartsniveau, er udeladt fra den kreditrisikoreducerende sikkerhedsstillelse. For de modparter, hvor modparten stiller sikkerhed for sine forpligtelser over for KommuneKredit, er værdien af sikkerheden klassificeret ud fra ratingen af modparten. Klassificeringen afspejler dermed ikke ratingen af sikkerheden. Den kreditrisikoreducerende del af sikkerhedsstillelsen er lig med værdien af den nettinganvendelige modtagne sikkerhedsstillelse i note 1.4.5.

Da kreditrisikoen opgjort som dagsværdi på modpartsniveau ikke kan være negativ, er der korrigeret herfor i kolonnen "Korrektion for negativ (neg.) dagsværdi (DV) pr. modpart".

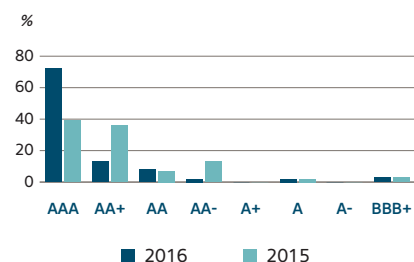
NOTE 1.10.2 KREDITKVALITET

KommuneKredit har aldrig lidt et tab som følge af, at en modpart ikke har indfriet en forpligtelse.

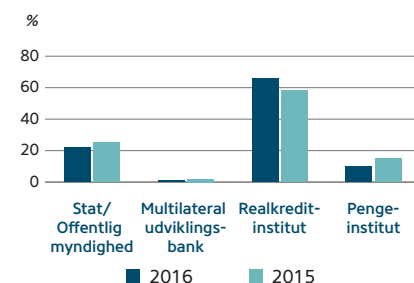
72 pct. af den samlede eksponering er med modparter med højeste rating, 23 pct. har en kreditvurdering fra AA+ til AA-, og kun 5 pct. har en lavere rating. Kreditkvaliteten af KommuneKredits modparter er derfor særdeles god.

I forhold til 2015 var en større andel af investeringerne ultimo 2016 placeret i danske realkreditinstitutter fremfor europæiske stater og pengeinstitutter. Det har resulteret i en mindre stigning i eksponeringen på danske modparter.

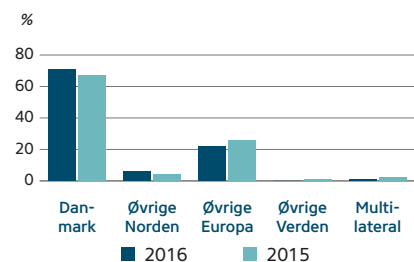
EKSPONERING FORDELT PÅ RATING

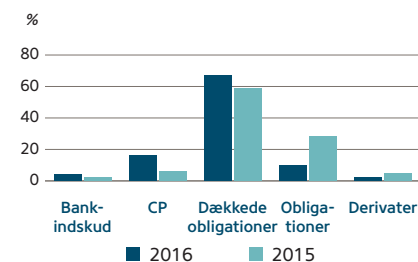
EKSPONERING FORDELT PÅ MODPARTSTYPE

EKSPONERING FORDELT PÅ OMRÅDER

EKSPONERING FORDELT PÅ INSTRUMENTTYPE

FINANSIEL RISIKOSTYRING

NOTE 1.10.3 MODTAGET SIKKERHEDSSTILLELSE

Alle KommuneKredits aftaler om sikkerhedsstillelse er indgået som tillæg (Credit Support Annex) til en ISDA Master Agreement. For at sikre høj kreditrisikoreduktion er der aftalt lave tærskelværdier samt daglig opgørelse og udveksling af sikkerheder.

Når der stilles sikkerhed, beregnes der et haircut (fradrag) på sikkerheden afhængig af papirtype, rating og restløbetid. Dette haircut er en stødpude, der sikrer parterne mod udsving i markedsværdien, hvis sikkerheden skal realiseres.

Der er i løbet af 2016 foretaget 3.809 overførsler af sikkerheder til en samlet nominal værdi af 160 mia. kr. Denne høje aktivitet er et udtryk for de lave tærskelværdier og den daglige udveksling, der sikrer, at der løbende stilles sikkerhed for så stor en del af kreditrisikoen som muligt.

For yderligere at reducere kreditrisikoen stilles der i sikkerhedsstillelsaftalerne tillige høje krav til kvaliteten af den stillede sikkerhed. Det indgår i aftalerne om sikkerhedsstillelse, at sikkerheden skal være højt ratede realkreditobligationer eller statsobligationer udstedt af højt ratede stater. Som angivet i note 1.4.5 var 80 pct. af de modtagne sikkerheder ultimo 2016 således danske, hollandske, tyske, finske, engelske eller franske statsobligationer. De resterende 20 pct. var danske realkreditobligationer af højeste eller næsthøjeste kreditkvalitet. Alle modtagne sikkerheder er således likvide obligationer af høj kvalitet. Sikkerheden modtages til eje.

En mindre del af den modtagne sikkerhed overstiger nettoværdien af de afledte finansielle instrumenter på modparts niveau, hvorfor disse ikke er medregnet som kreditrisikoreducerende sikkerhed.

NOTE 1.11 LIKVIDITETSRISIKO

POLITIKKER OG PROCEDURER

KommuneKredits villighed til at tage likviditetsrisiko er meget lav, men likviditetsrisiko kan ikke undgås f.eks. i forbindelse med tovejs sikkerhedsstillelse.

Det overordnede princip for likviditetsrisikoen bygger på løbetidsmatch mellem funding og udlån. Rammen for likviditeten indebærer således, at der ikke må gives bindende tilsagn om udlån, uden at der er mindst samme bindende funding med mindst tilsvarende løbetid. Den andel af egenkapitalen, der ligger ud over det lovpligtige krav på 1 pct. af forpligtelserne, kan anvendes som finansiering.

Ifølge retningslinjerne for kort likviditet skal den samlede beholdning af frie, likvide aktiver af højeste kvalitet overstige den akkumulerede likviditetsudstrømning i et stresset 30-dages scenarie. Retningslinjerne er inspireret af principperne angivet i de internationale standarder på likviditetsområdet, herunder CRR/CRDIVs Liquidity Coverage Ratio (LCR).

Ifølge retningslinjerne om lang likviditet skal den stabile funding på mellem og lang sigt, dvs. over 1 år, overstige likviditetsbehovene i et stresset scenarie. Disse retningslinjer er ligeledes inspireret af de foreløbige principper angivet i de internationale standarder på likviditetsområdet, herunder CRR/CRDIVs Net Stable Funding Ratio (NSFR).

KommuneKredit er i 2016 begyndt at operere med en overlevelshorisont på 180 dage i et stresset going concern scenarie. Scenariet baseres på antagelser om, at der ikke er adgang til fundingmarkederne, at KommuneKredit fortsætter nyudlån, samt at markederne bevæger sig ugunstigt for KommuneKredit i relation til investeringer og sikkerhedsstillelse for derivattransaktioner. I forlængelse heraf har KommuneKredit i 2016 reduceret andelen af helt kort funding. Som supplement til overlevelshorisonten er der en likviditetsberedskabsplan, der kan aktiveres, hvis der kommer pres på likviditeten.

For at sikre, at investeringerne er likvide, stiller KommuneKredit høje krav til ratingen af investeringerne. Det betyder, at 74 pct. af alle investeringer ultimo 2016 var AAA ratede og 22 pct. rated fra AA+ til AA-. Der er af samme årsag restriktioner på restløbetiden, idet korte investeringer alt andet lige er mere likvide end længere løbende investeringer.

› NOTER

FINANSIEL RISIKOSTYRING

NOTE 1.11.1 LØBETIDSFORDELING

Løbetidsfordelingen opgøres i nominel værdi ud fra restløbetiden. På udlån og funding, hvor bindingsperioden er kortere end restløbetiden, anvendes bindingsperioden.

Løbetidsfordeling					
Mio. kr.	0-3 mdr.	3-12 mdr.	1-5 år	Over 5 år	I alt

2016

Finansielle aktiver

Tilgodehavender kreditinstitutter	1.518	0	0	0	1.518
Beholdning af værdipapirer	6.901	9.559	16.892	75	33.427
Udlån	71.131	19.013	31.312	35.285	156.741
Leasingudlån	144	734	2.802	1.919	5.599

Indregnet finansielle aktiver i alt

Modtagne indlånstilsagn	0				0
Finansielle aktiver i alt	79.694	29.306	51.006	37.279	197.285

Finansielle forpligtelser

Gæld til kreditinstitutter	1.211	869	389	0	2.469
Obligationer noteret på Nasdaq Copenhagen	976	862	18.869	18.812	39.519
Værdipapirer udstedt i udlandet	24.606	15.816	75.962	40.422	156.806
Afledte finansielle instrumenter	-2.830	-1.038	-4.129	-1.094	-9.091

Indregnet finansielle forpligtelser i alt

Afgivne lånetilsagn	14.051				14.051
Finansielle forpligtelser i alt	38.014	16.509	91.091	58.140	203.754

Løbetidsfordeling					
Mio. kr.	0-3 mdr.	3-12 mdr.	1-5 år	Over 5 år	I alt

2015

Finansielle aktiver

Tilgodehavender kreditinstitutter	818	0	0	0	818
Beholdning af værdipapirer	26.816	4.585	1.828	0	33.229
Udlån	61.343	19.791	31.473	35.923	148.530
Leasingudlån	126	729	2.149	1.808	4.812

Indregnet finansielle aktiver i alt

Modtagne indlånstilsagn	0				0
Finansielle aktiver i alt	89.103	25.105	35.450	37.731	187.389

Finansielle forpligtelser

Gæld til kreditinstitutter	0	128	1.222	50	1.400
Obligationer noteret på Nasdaq Copenhagen	561	1.134	15.954	24.993	42.642
Værdipapirer udstedt i udlandet	27.562	32.537	69.193	19.037	148.329
Afledte finansielle instrumenter	-1.880	-2.903	-6.211	-1.079	-12.073

Indregnet finansielle forpligtelser i alt

Afgivne lånetilsagn	5.816				5.816
Finansielle forpligtelser i alt	32.059	30.896	80.158	43.001	186.114

FINANSIEL RISIKOSTYRING

NOTE 1.11.2 UDLÅNSBEREDSKAB

Økonomi- og Indenrigsministeriet tillader, at KommuneKredit kan opbygge et udlånsberedskab af prefunding på op til 25 pct. af det samlede udlån ultimo det foregående kvartal. Den maksimale ramme udgjorde 42,4 mia. kr. ved udgangen af 2016, og KommuneKredit havde et udlånsberedskab på 28,0 mia. kr. Udnyttelsen af rammen har varieret gennem 2016, og det maksimale udlånsberedskab ved en månedsultimo har været på 23 pct.

Udlånsberedskab beregnes som gæld til kreditinstitutter, udstedte værdipapirer og afledte finansielle instrumenter fratrukket udlån og leasingudlån opgjort til regnskabsmæssig værdi.

Mio. kr.	2016	2015
Udlånsberedskab		
Gæld til kreditinstitutter, udstedte værdipapirer og afledte finansielle instrumenter		
Gæld til kreditinstitutter	2.475	1.402
Udstedte værdipapirer	202.642	193.382
Afledte finansielle instrumenter	10.992	10.967
Afledte finansielle instrumenter	-19.557	-20.457
Gæld til kreditinstitutter, udstedte værdipapirer og afledte finansielle instrumenter	196.552	185.294
Udlån og leasingudlån		
Udlån	162.990	152.881
Leasingudlån	5.599	4.812
Samlet udlån	168.589	157.693
Udlånsberedskab	27.963	27.601
Udlånsberedskab må højst udgøre 25 pct. af det samlede udlån ultimo seneste kvartal.		
Udlånsberedskab	27.963	27.601
Samlet udlån 30. september	169.626	156.412
Udlånsberedskab i pct.	16	18

› NOTER

ADMINISTRATIONSOMKOSTNINGER

NOTE 2.1 ADMINISTRATIONSOMKOSTNINGER

Administrationsomkostninger omfatter personale- og administrationsomkostninger, regulering af pensionsforpligtelser samt af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver.

Immaterielle og materielle aktiver opgøres til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte knyttet til anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til brug. Kostprisen på et samlet aktiv opdeles i separate komponenter, der afskrives hver for sig, såfremt brugstiden på de enkelte komponenter er forskellig.

Udviklingsomkostninger vedrørende software omfatter konsulenthonorar og andre omkostninger, der kan henføres til foreningens udviklingsaktiviteter. Udviklingsprojekter, der opfylder de regnskabsmæssige krav hertil, indregnes som immaterielle aktiver. Immaterielle og materielle aktiver afskrives lineært over aktivernes, henholdsvis komponenternes, forventede brugstid, der udgør:

- Immaterielle aktiver (software m.v.), 3 år
- Ejendomme, 75 år
- Driftsmidler, herunder IT-udstyr, 3 til 5 år
- Biler, 3 til 4 år
- Indretning af lejede lokaler, 5 år

Grunde afskrives ikke.

Den regnskabsmæssige værdi vurderes årligt for at afgøre, om der er indikation af værdiforringelse. Når en sådan indikation er til stede, beregnes aktivets genindvindingsværdi. Genindvindingsværdien er den højeste af aktivets dagsværdi med fradrag af forventede afhændelsesomkostninger eller brugsværdi.

Mio. kr.	2016	2015
Administrationsomkostninger		
Lønninger og honorarer m.v.	49	45
Pensionsbidrag m.v.	7	4
Andre personaleomkostninger	5	5
Konsulent honorarer	15	13
IT-licenser	12	13
Gebyrer	4	4
Ejendomsdrift	4	4
Afskrivninger på materielle og immaterielle aktiver	4	3
Andre administrationsomkostninger	6	5
Administrationsomkostninger i alt	106	96
Gennemsnitligt antal ansatte	66	62

› NOTER

ADMINISTRATIONSOMKOSTNINGER

NOTE 2.2 LEDELSENS AFLØNNING

Bestyrelseshonorarer består af fast honorar samt honorar for revisionsudvalg.

Direktionen er ikke omfattet af bonusordningen i KommuneKredit. Pensionsforpligtelsen er aktuarmæssigt opgjort.

Tusinde kr.	2016	2015
Ledelsens aflønning		
Bestyrelseshonorarer		
Erik Nielsen, formand	216	213
Lars Krarup, næstformand	119	119
Hans Toft	71	72
Henrik Zimino	71	72
Anker Boye	70	23
Sophie Hæstorp Andersen	71	71
Kaj V. Holm	71	71
Mikael Klitgaard	71	71
Anne V. Kristensen	71	71
Afgåede medlemmer		
Erik Christensen	0	48
Bestyrelseshonorarer i alt	831	831

Tusinde kr.	2016	2015
Direktionens løn		
Jens Lundager, adm. direktør 1.9.2015	2.483	815
Johnny Munk, direktør og konst. adm. direktør 1.6. – 31.8.2015	1.467	1.675
Frank Hammer, konst. direktør 1.6. – 31.8.2015	0	444
Søren Høgenhaven, adm. direktør 1.1. – 31.5.2015	0	1.091
Direktionens løn i alt	3.950	4.025
Årets hensættelse til direktionens pension		
Johnny Munk	366	-575
Årets hensættelse til direktionens pension i alt	366	-575

ADMINISTRATIONSOMKOSTNINGER

NOTE 2.3 PENSIONSFORPLIGTELSE

Foreningen har indgået pensionsaftaler med hovedparten af foreningens ansatte. Forpligtelser vedrørende bidragsbaserede pensionsordninger indregnes i resultatet i den periode, de optjenes, og skyldige indbetalinger indregnes i opgørelse af finansiell stilling under andre forpligtelser.

Foreningen har indgået ydelsesbaserede ordninger med enkelte nuværende og tidligere ansatte. For ydelsesbaserede ordninger foretages en årlig aktuarmæssig beregning af kapitalværdien af de fremtidige ydelser, som skal udbetales i henhold til ordningen. Kapitalværdien beregnes på grundlag af forudsætninger om den fremtidige udvikling i bl.a. lønniveau, rente, inflation og dødelighed. Kapitalværdien beregnes alene for de ydelser, som de ansatte har optjent ret til gennem deres hidtidige ansættelse i foreningen.

Den aktuarmæssigt beregnede kapitalværdi indregnes i opgørelse af finansiell stilling under pensionsforpligtelser. Beregningerne hviler på et forsikringsteknisk grundlag baseret på Finanstilsynets benchmark for dødeligheder og levetidsforlængelser. Reguleringer i den beregnede kapitalværdi, der kan henføres til ændringer i aktuarmæssige forudsætninger, indregnes i anden totalindkomst. Opgørelsesrenten er uændret på 1,5 pct.

Ved en ændring i ydelser, der vedrører de ansattes hidtidige ansættelse i foreningen, fremkommer en ændring i den aktuarmæssigt beregnede kapitalværdi, der betegnes som en

historisk omkostning. Disse omkostninger resultatføres straks, hvis de ansatte allerede har opnået ret til den ændrede ydelse. I modsat fald indregnes de i opgørelse af totalindkomst over den periode, hvor de ansatte opnår ret til den ændrede ydelse.

Mio. kr.	2016	2015
Pensionsforpligtelser		
Primo	60	64
Tilgang	1	1
Afgang	4	5
Pensionsforpligtelser i alt	57	60
Heraf vedrørende direktionen	11	11

Tilgangen udgøres af aktuarmæssige reguleringer på 1 mio. kr. før skat via anden totalindkomst.

› NOTER

SKAT

KommuneKredit beregner skat af finansielle instrumenter ud fra lagerprincippet. Den gældende selskabsskatteprocent er på 22 pct.

Udskudte skatter måles ud fra, hvornår alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier forventes realiseret. Den gennemsnitlige skatteprocent er med dette udgangspunkt beregnet til 22 pct.

NOTE 3.1 SKAT AF ÅRETS RESULTAT

Skat af årets resultat består af årets aktuelle skat, årets ændring i udskudt skat, beregnet skat af anden totalindkomst samt regulering vedrørende tidligere år.

Mio. kr.	2016	2015
Skat af årets resultat		
Årets selskabsskat	54	0
Regulering som følge af ændring i skatteprocent	0	-6
Årets udskudte skat	87	29
Beregnet skat af anden totalindkomst	0	0
Regulering vedrørende tidligere år	0	0
Skat af årets resultat i alt	141	23
Skat af årets resultat kan forklares således:		
Beregnet skat af årets resultat før skat	141	29
Regulering som følge af ændring i skatteprocent	0	-6
Beregnet skat af anden totalindkomst	0	0
Regulering vedrørende tidligere år	0	0
Årets skat i alt	141	23
Effektiv skatteprocent	22	19

NOTE 3.2 AKTUELLE SKATTEAKTIVER

Aktuelle skatteaktiver og skatteforpligtelser indregnes i opgørelse af finansiel stilling som summen af aktuel skat, tilgodehavende eller skyldig skat fra tidligere år samt årets betalte skat.

KommuneKredit har kuponskat til gode hos de schweiziske skattemyndigheder, som har tilbageholdt kuponskatten på udbetalte kuponer på udløbne obligationsinvesteringer. De schweiziske skattemyndigheder har i første omgang afvist tilbagebetalingen, men det er efter KommuneKredits opfattelse ubegrundet, og KommuneKredit har en forventning om, at kuponskatten returneres. Derfor er der ikke foretaget en nedskrivning af tilgodehavendet, der udgør 34 mio. kr.

Mio. kr.	2016	2015
Aktuelle skatteaktiver		
Primo	113	65
Aktuel skat	-54	0
Regulering vedrørende tidligere år	0	1
Betalt selskabsskat i året	-20	47
Aktuelle skatteaktiver i alt	39	113

› NOTER

SKAT

NOTE 3.3 UDSKUDTE SKATTEFORPLIGTELSE

Udskudte skatteaktiver og skatteforpligtelser måles af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier af aktiver og forpligtelser. Udskudte skatteaktiver og skatteforpligtelser måles på grundlag af de skatteregler, der med balancedagens lovgivning vil være gældende, når den udskudte skat forventes udløst som aktuel skat. Ændring i udskudt skat som følge af ændringer i skattesatser indregnes i opgørelse af totalindkomst.

Mio. kr.	2016	2015
Udskudte skatteforpligtelser		
Primo	270	246
Regulering som følge af ændring i skatteprocent	0	-6
Regulering vedrørende tidligere år	0	1
Årets udskudte skat	87	29
Udskudte skatteforpligtelser i alt	357	270

Udskudte skatteforpligtelser vedrører:

Materielle og immaterielle anlægsaktiver	8	7
Leasingaktiver	362	303
Pensionsforpligtelser	-13	-13
Fremført skattepligtigt underskud	0	-27
Udskudte skatteforpligtelser i alt	357	270

PENGESTRØMME

Opgørelsen viser årets pengestrømme fordelt på drift, årets forskydning i likvide beholdninger samt likvide beholdninger ved årets begyndelse og slutning.

PENGESTRØMME FRA DRIFT

Pengestrømme fra drift opgøres som resultat før skat reguleret for betalte skatter, ikke-likvide driftsposter m.v. samt pengestrømme fra udlåns- og finansieringsvirksomhed, køb og salg af immaterielle og materielle aktiver samt køb og salg af værdipapirer, såfremt løbetiden er over 3 måneder på indgåelsestidspunktet. Tilgodehavender hos kreditinstitutter og gæld til kreditinstitutter omfatter aftaleindskud og ECP-noter med en løbetid på over 3 måneder på indgåelsestidspunktet.

ÅRETS PENGESTRØMME

Årets pengestrømme består af pengestrømme fra drift.

LIKVIDE BEHOLDNINGER

Regnskabsposten omfatter anfordringsindskud i kreditinstitutter og ECP-noter med en løbetid på under 3 måneder på indgåelsestidspunktet.

NOTE 4.1 REGULERINGER FOR IKKE-LIKVIDE DRIFTSPOSTER M.V.

Mio. kr.	2016	2015
Regulering for ikke-likvide driftsposter mv.		
Pensioner	-4	-5
Afskrivninger og hensatte forpligtelser mv.	4	3
Regulering vedrørende tidligere år	0	0
Regulering for ikke-likvide driftsposter mv. i alt	0	-2

ØVRIGE NOTER

NOTE 5.1 EVENTUALAKTIVER OG EVENTUALFORPLIGTELSE

KommuneKredit hæfter i henhold til § 81, stk. 4, i lov om værdipapirhandel m.v. sammen med andre kontoførende institutter for erstatninger for tab som følge af fejl ved indrapportering m.m. til VP SECURITIES A/S. KommuneKredits hæftelse er maksimeret til 1,4 mio. kr.

KommuneKredit garanterer i henhold til § 82 i lov om værdipapirhandel m.v. sammen med andre kontoførende institutter for VP SECURITIES A/S' forpligtelser. KommuneKredits garanti er maksimeret til 3,0 mio. kr.

SKAT udtog i 2014 KommuneKredit til kontrol og har truffet afgørelse om efterbetaling af lønsumsafgift. KommuneKredit har anket SKATs afgørelse til Landsskatteretten, hvor sagen stadig verserer. Efter KommuneKredits opfattelse er der overvejende sandsynlighed for, at KommuneKredit vinder sagen, og der er derfor ikke udgiftsført eller hensat beløb hertil i regnskabet.

NOTE 5.2 NÆRTSTÅENDE PARTER

KommuneKredit har ingen nærtstående parter med bestemmende indflydelse på KommuneKredit. KommuneKredits nærtstående parter med betydelig indflydelse omfatter foreningens bestyrelse og direktion samt disse personers nært relaterede familiemedlemmer.

BESTYRELSE OG DIREKTION

Ledelsens aflønning er omtalt i note 2.2. Ledelseshverv omtales under Corporate governance. Herudover har der ikke i årets løb været gennemført transaktioner med bestyrelse og direktion.

NOTE 5.3 BEGIVENHEDER EFTER BALANCEDAGEN

Der er ingen væsentlig indvirkning på KommuneKredits resultat som følge af begivenheder efter balancedagen.

NOTE 5.4 KOMMENDE REGNSKABSREGULERING

IASB har udsendt IFRS 9 "Finansielle instrumenter" med ikrafttrædelsesdato i 2018. Det forventes ikke, at IFRS 9 vil få væsentlig indvirkning på årsregnskabet.

Baseret på den udsendte, men ikke ikrafttrådte, IFRS 16 for Leasing og IFRS 15 for om-sætning samt øvrige udsendelser af ændringer og fortolkningsbidrag forventes det ikke, at konsekvenserne bliver væsentlige for KommuneKredit.

De standarder og fortolkningsbidrag, der godkendes med en anden ikrafttrædelsesdato i EU end de tilsvarende ikrafttrædelsesdatoer fra IASB, vil som hovedregel blive førtidsimplementeret, således at implementeringen følger IASBs ikrafttrædelsesdatoer.

A photograph of an industrial facility, possibly a water treatment plant, shrouded in a thick mist or fog. A prominent feature is a long, elevated metal walkway with railings that stretches across the frame. The walkway is supported by vertical posts and has several pipes or valves attached to it. Below the walkway, a large body of water reflects the structure and the ambient light. The overall atmosphere is serene and somewhat ethereal due to the low visibility. The text 'PÅTEGNINGER' is overlaid in the lower right quadrant.

PÅTEGNINGER

LEDELSESPÅTEGNING

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for perioden 1. januar – 31. december 2016 for KommuneKredit.

Årsregnskabet er udarbejdet i overensstemmelse med IFRS som godkendt af EU.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af foreningens finansielle stilling pr. 31. december 2016 samt af totalindkomsten af foreningens aktiviteter og pengestrømme for perioden 1. januar – 31. december 2016.

Det er endvidere vores opfattelse, at ledelsesberetningen indeholder en retvisende redegørelse for udviklingen i foreningens aktiviteter, økonomiske forhold, periodens totalindkomst og af foreningens finansielle stilling som helhed.

København, den 3. marts 2017

DIREKTION

Jens Lundager
Administrerende direktør

Johnny Munk
Direktør

/Morten Søjtofte
Økonomi- og risikochef

BESTYRELSE

Erik Nielsen
Formand

Lars Krarup
Næstformand

Hans Toft

Henrik Zimino

Anker Boye

Sophie Hæstorp Andersen

Kaj V. Holm

Mikael Klitgaard

Anne V. Kristensen

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS REVISIONSPÅTEGNING

TIL BESTYRELSEN I KOMMUNEKREDIT

Vi har revideret årsregnskabet for KommuneKredit for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2016, der omfatter totalindkomstopgørelse, finansiell stilling, egenkapitalopgørelse, pengestrømsopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis, for foreningen. Årsregnskabet udarbejdes efter International Financial Reporting Standards som godkendt af EU.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af foreningens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2016 samt af resultatet af foreningens aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2016 i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som godkendt af EU.

GRUNDLAG FOR KONKLUSION

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit ”Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet”. Vi er uafhængige af KommuneKredit i overensstemmelse med internationale etiske regler for

revisorer (IESBA’s Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

CENTRALE FORHOLD VED REVISIONEN

Centrale forhold ved revisionen er de forhold, der efter vores faglige vurdering var mest betydelige ved vores revision af årsregnskabet for regnskabsåret 2016. Disse forhold blev behandlet som led i vores revision af årsregnskabet som helhed og udformningen af vores konklusion herom. Vi afgiver ikke nogen særskilt konklusion om disse forhold. For hvert af nedennævnte forhold er beskrivelsen af, hvordan forholdet blev behandlet ved vores revision, givet i denne sammenhæng.

Vi har opfyldt vores ansvar som beskrevet i afsnittet ”Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet”, herunder i relation til nedennævnte centrale forhold ved revisionen. Vores revision har omfattet udformning og udførelse af revisionshandlinger som reaktion på vores vurdering af risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet. Resultatet af vores revisionshandlinger, herunder de revisionshandlinger vi har udført for

at behandle nedennævnte forhold, danner grundlag for vores konklusion om årsregnskabet som helhed.

Værdiansættelse af finansielle aktiver og forpligtelser til dagsværdi

- **RISIKOVURDERING:** Størstedelen af KommuneKredits finansielle aktiver og forpligtelser, omfattende udlån, værdipapirbeholdning, udstedte værdipapirer og afledte finansielle instrumenter, måles til dagsværdi, svarende til 96 % af de samlede aktiver og 98 % af de samlede forpligtelser pr. 31. december 2016. Skønnet over dagsværdier er baseret på forskellige forudsætninger og skøn, som indeholder både observerbare og ikke-observerbare input, hvilket øger usikkerhedsgraden. Væsentlige parametre omfatter valutamargin, fundingkurver, kreditspænd og udlånspriser. Som følge af omfanget af finansielle aktiver og forpligtelser målt til dagsværdi vurderer vi dette til at være et betydeligt forhold ved vores revision.
- **REVISIONSHANDLINGER:** Vores revisionshandlinger har omfattet en vurdering af metoden og egnethed af værdiansættelsesmodeller og væsentlige parametre anvendt til at værdiansætte udlån, værdipapirbeholdning, udstedte værdipapirer og afledte

› PÅTEGNINGER

finansielle instrumenter. Herudover har vi baseret os på de interne kontroller vedrørende processerne til at fastsætte de væsentlige parametre for skøn over dagsværdier, herunder afstemning af positioner. Afslutningsvis har vi vurderet fuldstændigheden og nøjagtigheden af oplysningerne i forhold til finansielle instrumenter for at vurdere overholdelse af oplysningskrav.

UDTAELSE OM LEDELSESBERETNINGEN

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

LEDELSENS ANSVAR FOR ÅRSREGNSKABET

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse

med International Financial Reporting Standards som godkendt af EU. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere KommuneKredits evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere KommuneKredit, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

REVISORS ANSVAR FOR REVISIONEN AF ÅRSREGNSKABET

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af KommuneKredits interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.

› PÅTEGNINGER

- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om KommuneKredits evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusion er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at KommuneKredit ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om bl.a. det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Vi afgiver også en udtalelse til den øverste ledelse om, at vi har opfyldt relevante etiske krav vedrørende uafhængighed og oplyser den om alle relationer og andre forhold, der med rimelighed kan tænkes at påvirke vores uafhængighed og, hvor dette er relevant, tilhørende sikkerhedsforanstaltninger.

Med udgangspunkt i de forhold, der er kommunikeret til den øverste ledelse, fastslår vi, hvilke forhold der var mest betydelige ved revisionen af årsregnskabet for den aktuelle periode og dermed er centrale forhold ved revisionen. Vi beskriver disse forhold i vores revisionspåtegning, medmindre lov eller øvrig regulering udelukker, at forholdet offentliggøres, eller i de yderst sjældne tilfælde, hvor vi fastslår, at forholdet ikke skal kommunikeres i vores revisionspåtegning, fordi de

negative konsekvenser heraf med rimelighed ville kunne forventes at veje tungere end de fordele, den offentlige interesse har af sådan kommunikation.

København, den 3. marts 2017

ERNST & YOUNG

Godkendt Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 30 70 02 28

Torben Bender

Statsaut. revisor

Hans Peter Lindegård Buhrkal

Statsaut. revisor

DEN AF ØKONOMI- OG INDENRIGSMINISTERIET VALGTE REVISORS ERKLÆRING

TIL BESTYRELSEN I KOMMUNEKREDIT

Jeg har som Økonomi- og Indenrigsministeriets valgte revisor gennemgået det af ledelsen udarbejdede årsregnskab for KommuneKredit for perioden 1. januar – 31. december 2016. Jeg har endvidere gennemlæst ledelsesberetningen.

Jeg har ved min gennemgang ikke konstateret forhold, der er i strid med loven eller vedtægterne for KommuneKredit. Det af Ernst & Young udførte arbejde har ikke givet mig anledning til bemærkninger.

København, den 3. marts 2017.

Emil le Maire

Fhv. overpræsident

An aerial photograph of a river delta, showing a complex network of water channels and sediment deposits. The water is a mix of dark and light brown, indicating varying depths and sediment concentrations. The overall scene is highly textured and detailed.

YDERLIGERE
INFORMATION

ORDFORKLARING

ORDFORKLARING OG FORMLER

BRUTTOUDLÅN: Udbetalte nye udlån.

CRR/CRDIV: Capital Requirements Regulation og Capital Requirements Directive IV er den europæiske udmøntning af de internationale Basel III-regler vedr. bl.a. kapital- og likviditetsforhold for finansielle institutioner.

CUSTOMER RELATIONSHIP MANAGEMENT (CRM) SYSTEM: Et CRM system indeholder relationer og data, der anvendes til kunderelationsstyring.

ECP: European Commercial Paper. Er udstedelser med kort løbetid under et standardiseret låneprogram.

EGENKAPITALGRAD =
$$\frac{\text{Egenkapital}}{\text{Aktiver i alt}}$$

EGENTLIG KERNEKAPITAL (CET1): Egenkapitalen efter diverse fradrag, som i KommuneKredits tilfælde er 0.

EMTN: European Medium Term Note. Er udstedelser med mellemlang eller lang løbetid under et standardiseret låneprogram.

HAIRCUT: Fradrag i kursværdien på obligationer, hvor størrelsen afhænger af obligationens likviditetsegenskaber.

ISDA MASTER AGREEMENT: Bilateral rammeaftale for handel med OTC-derivater mellem finansielle modparter.

KAPITALGRUNDLAG: Egentlig kernekapital (CET1) fratrukket diverse fradrag (bl.a. forsigtighedsjustering, løbende underskud, immaterielle aktiver). Den præcise definition er ændret over tid.

KAPITALPROCENT =
$$\frac{\text{Kapitalgrundlag}}{\text{Samlet risikoeksponering (REA)}}$$

LIQUIDITY COVERAGE RATIO (LCR): Angiver forholdet mellem beholdningen af likvide aktiver og nettoafløbet fra betalingsstrømme over en 30-dages horisont i et stresset scenarie. Nøgletallet blev introduceret i forbindelse med Basel III og efterfølgende CRR/CRDIV.

NETTO NYUDLÅN: Nettotilgang af udlån.

NET STABLE FUNDING RATIO (NSFR): Forholdet mellem defineret stabil funding og det beregnede behov for stabil funding. Nøgletallet blev introduceret i forbindelse med Basel III og efterfølgende CRR/CRDIV.

OPP: Offentlig Privat Partnerskab.

SAMLET RISIKOEKSPONERING (REA): De samlede aktivers værdi ved beregning af kapitalprocent, efter der er taget hensyn til eksponeringens risikovægt. Den præcise definition er ændret over tid.

RISIKOVÆGT: Vægt tildelt de enkelte eksponeringer ved beregning af kapitalprocent. Givet ved CRR/CRDIV.

SIKKERHEDSSTILLELSESAFТАLE: Aftale mellem finansielle modparter om udveksling af sikkerheder ved udsving i markedsværdi på derivathandler.

UDLÅNSBEREDSKAB: Gæld til kreditinstitutter, udstedte værdipapirer og afledte finansielle instrumenter minus udlån.

FOTOGRAFER Nicky Bonne, Henning Bagger
og Ehrhorn Hummerston

TAK til Kalundborg Vandforsyning A/S og
Aabybro Skole for deltagelse i cases

DESIGN OG PRODUKTION In Mind Design

KOMMUNEKREDIT

Kultorget 16
1175 København K

Telefon 33 11 15 12
kk@kommunekredit.dk
www.kommunekredit.dk

CVR-nr. 22 12 86 12

KOMMUNE
KREDIT

SIKKER
& STABIL